

KANTOOR
Oostelijke Kanaalweg 20
4424 NC Wemeldinge

AFBOUWLOCATIE
Westelijke Kanaalweg / Ponton
4424 BE Wemeldinge

+31 (0) 113 25 66 96
info@zmsbv.com
www.zmsbv.com

Algemene veiligheids- en gedragsregels

van toepassing op het werken op de ponton in Wemeldinge en de nabijgelegen kade.

Inhoudsopgave

Algemeen	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Teambesprekingen over veiligheid op het werk	6
1.3 De toolbox-meeting	8
Toolboxen	9
2.1. Toolbox Ongevallen: voorkomen is beter dan genezen	9
2.2. Toolbox Noodmaatregelen bij ongevallen	12
2.3. Toolbox (Bijzondere) persoonlijke beschermingsmiddelen	13
2.4. Toolbox De juiste houding bij tilwerkzaamheden	14
2.5. Toolbox Oogbescherming	15
2.6. Toolbox Lawaai op de werkvloer	16
2.7. Toolbox Gehoorbescherming	17
2.8. Toolbox De veiligheidshandschoen	18
2.9. Toolbox Persoonlijke adembeschermingsmiddelen	20
2.10. Toolbox Veiligheidsschoenen	22
2.11. Toolbox Handgereedschap	23
2.12. Toolbox Elektrische handgereedschappen	24
2.13. Toolbox Bouttollen	25
2.14. Toolbox Voorzorgsmaatregelen bij slijpwerkzaamheden	26
2.15. Toolbox Hogedruk-vloeistofreiniging	27
2.16. Toolbox Gas en zuurstof	28
2.17. Toolbox Luchtslangen	29
2.18. Toolbox Veilig werken met gasflessen	30
2.19. Toolbox Veilig omgaan met gevaarlijke stoffen	31
2.20. Toolbox Veilig werken met elektriciteit	33
2.21. Toolbox Veilig werken in besloten ruimten	34
2.22. Toolbox Lassen en branden	35
2.23. Toolbox Ladders	36
2.24. Toolbox De trapleer	37
2.25. Toolbox Stellingen en steigers	38
2.26. Toolbox Beveiliging bij openingen in vloeren en bordessen	40
2.27. Toolbox Onveilige situaties	41
2.28. Toolbox Brand- en explosiegevaar	42
2.29. Toolbox Hijskranen	43
2.30. Toolbox Hijs- en takelmaterialen	45

2.31.	Toolbox Verkeersregels op het bedrijfsterrein	47
2.32.	Toolbox Veilig laden en lossen	48
2.33.	Toolbox Het bedrijfsmagazijn	49
2.34.	Toolbox Eerste hulp	51
2.35.	Toolbox Handblussers	52
2.36.	Toolbox Branddekens	53
2.37.	Toolbox Behandeling van brandwonden	54
2.38.	Toolbox Voorlichting onderaannemers/inleen medewerkers	55

Algemeen

1.1 Inleiding

De veiligheid bij het werken in bedrijven wordt voor een belangrijk deel bepaald door de invloed die leidinggevende/toezichthoudende personen daarop uitoefenen. Het gaat dan vooral om de directe chefs of toezichthouders, omdat zij beschikken over de meeste informatie over hun medewerkers en verdere aanwezigen, het arbeidsproces en de omstandigheden met betrekking tot de aspecten veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu. Bovendien bepalen zij aan de hand van opdrachten ter plaatse hoe het werk met de aanwezige werknemers en verdere aanwezigen en onder de gegeven omstandigheden moet worden uitgevoerd. Een belangrijk onderdeel van het leidinggeven en toezichthouden is dan ook het houden van toolbox-meetings met de medewerkers. Een toolbox-meeting is een korte vergadering over veiligheid in informele sfeer.

Door het houden van een regelmatige, bij voorkeur minimaal een maandelijkse toolbox-meeting, overlegt u als leidinggevende en/of toezichthoudende met uw medewerkers en verdere aanwezigen en instrueert/motiveert u hen om onveilige handelingen en de daarmee samenhangende risico's te voorkomen.

We geven hier een vijftal vuistregels waarmee een leidinggevende rekening dient te houden. Als u deze regels volgt zullen uw toolbox-meetings doeltreffend en zonder veel weerstanden verlopen.

Regel 1. Voorbereiden

De belangrijkste manieren om u voor te bereiden zijn:

- Denk aan uw eigen ervaringen, het bedrijf en het opleidingsniveau van uw medewerkers en de verdere aanwezige personen op de kade en/of het ponton.
- Verdiep u in het onderwerp door erover te lezen.
- Luister naar uw medewerkers om erachter te komen waar problemen liggen.
- Organiseer een meeting zorgvuldig en trek er voldoende tijd voor uit. Door het vaak te doen zult u er praktische ervaring mee opdoen, waardoor het u steeds gemakkelijker zal afgaan.
- Gebruik de van toepassing zijnde onderwerpen die in dit hoofdstuk worden gegeven.

Regel 2. Vereenvoudigen

Concentreer u op het behandelen van niet te veel onderwerpen tegelijk. Beter is het één onderwerp grondig te behandelen, dan meerdere oppervlakkig. Kies daarom:

- één veiligheidsvoorschrift/-instructie/-regel, of
- één ongeval of bijna-ongeval met al zijn oorzaken en voorgestelde maatregelen, of
- één veiligheidsaspect, of
- één resultaat van de werkplekinspectie.

Door één hoofdpunt te behandelen, komt de boodschap beter over en blijft de informatie beter hangen.

Regel 3. Verpersoonlijken

Verpersoonlijken betekent dat u een gemeenschappelijke basis zoekt met uw medewerkers en verdere aanwezigen om hun interesse te wekken. Houd het onderwerp daarom zoveel mogelijk dicht bij hun werkplek met aspecten die zij kennen. Zorg ervoor dat zij het onderwerp belangrijk vinden. Houd rekening met hun kennis, capaciteiten, wensen en interesses.

Regel 4. Vertonen

Vertonen is een duidelijk beeld scheppen van wat u wilt overbrengen aan uw medewerkers en verdere aanwezigen. Geef praktische voorbeelden. Van instructie onthouden mensen meer wanneer men iets vertelt, vertoont, laat doen en vervolgens het aangeleerde test. Gebruik bij uw toolbox-meeting afbeeldingen, een video, een pbm of een stuk gereedschap als visuele ondersteuning. Reik een korte omschrijving van de inhoud van de toolbox-meeting uit. Een aantal toepasselijke onderwerpen in dit hoofdstuk kunnen daarbij van dienst zijn.

Regel 5. Voorschrijven

Voorkom dat medewerkers en verdere aanwezigen aan het einde van de toolbox-meeting achterblijven met de vraag: wat nu? Stel daarom aan het einde van de toolbox-meeting één maatregel of afspraak vast. Bijvoorbeeld over:

- het dragen van een persoonlijk beschermingsmiddel,
- het veilig werken met gereedschap,
- het toepassen van beveiligingen of werkvergunningen.

Leg deze afspraak schriftelijk vast in de notulen van de meeting.

Toolbox-onderwerpen

We laten hier (aantal) toolboxes volgen die onderwerpen uit de praktijk behandelen.

1.2 Teambesprekingen over veiligheid op het werk

1. Elk werk brengt bepaalde risico's met zich mee. Wanneer men daar niet adequaat mee omgaat, kunnen die leiden tot persoonlijk letsel of ziekte. Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever deze gevaren te onderkennen en de betrokken medewerkers en verdere aanwezigen te laten zien hoe ze zijn te vermijden.
2. Een kantoormedewerker moet zich ervan bewust zijn dat ook hij/zij kan struikelen, zijn hoofd stoten, uitglijden of vallen, net als een medewerker in de productie. Veiligheidsprocedures zijn er niet voor niets, en dat geldt voor alle werkzaamheden.
3. Door zijn ervaring, inzicht en kennis van het werk is de werkgever/toezichthouder de aangewezen persoon om anderen uitleg te geven over gevaren op het werk en de procedures die zijn opgesteld om die gevaren het hoofd te bieden.
4. Het is dan ook de plicht van de werkgever instructies te geven met betrekking tot gevaren op het werk. Dit vormt een wezenlijk onderdeel van zijn takenpakket.
Werkgevers/toezichthouders die dergelijke instructies niet geven, brengen niet alleen personen in gevaar; ze doen eenvoudigweg niet hetgeen waarvoor ze verantwoordelijk zijn.
5. Het opzetten van een instructieprogramma over gevaren op het werk begint met een analyse van de werkzaamheden. Dit omvat de volgende aspecten:
 - Bestaat de kans dat een werknemer of EEN van de andere aanwezigen tijdens de werkzaamheden op en in de nabijheid van de ponton te water geraakt?
 - Bestaat het risico dat een persoon zich stoot aan, wordt geraakt door, of anderszins wordt verwond door een voorwerp, machineonderdeel of elektrisch contact?
 - Kan een persoon vast komen te zitten in, op of tussen objecten?
 - Kan een persoon struikelen, uitglijden of vallen, op hetzelfde niveau of naar een lager gelegen niveau?
 - Moet een persoon zich overmatig inspannen doordat hij voorwerpen moet wegduwen of optillen, of ergens aan moet trekken?
 - Is de omgeving gevaarlijk? (stoffige omgeving, aanwezigheid van giftige dampen, rook of gassen etc.)
6. Een bevestigend antwoord op één of meer van deze vragen geeft aan dat er sprake is van een gevaar waartegen maatregelen moeten worden genomen. Een ervaren werkgever/toezichthouder heeft een aantal oplossingen paraat; deze moet hij laten zien aan de werknemer/aanwezigen. Daarbij moet het voor iedereen duidelijk zijn dat afwijken van dergelijke veiligheidsprocedures niet wordt getolereerd.
7. Wanneer zich situaties voordoen waarvoor de werkgever/toezichthouder geen oplossing heeft, dan moet deze situatie worden voorgelegd aan de bedrijfsleiding.
8. De bedrijfsleiding moet op de hoogte zijn van de gevaren bij alle werkzaamheden waarvoor zij verantwoordelijkheid dragen. Op basis van hun eigen veiligheidsanalyses moeten voor alle werkzaamheden voorzorgsmaatregelen worden vastgesteld, die tijdens periodieke instructiebijeenkomsten aan de bazen warden uitgelegd.
9. Om te bepalen welke werkzaamheden voor een veiligheidsanalyse in aanmerking komen, hanteert de bedrijfsleiding de volgende richtlijnen:
 - het aantal ongevallen bij bepaalde werkzaamheden
 - werkzaamheden waarbij werknemers invalide kunnen raken
 - werkzaamheden die tot ernstig letsel kunnen leiden
 - nieuwe werkzaamheden of processen.

10. Door op deze manier te bepalen aan welke gevaren medewerkers van ZMS/de werknemers of de onderaannemers welke werkzaam zijn op de ponton en/of kade worden blootgesteld, is de bedrijfsleiding in staat oplossingen aan te dragen. Op basis daarvan kunnen dan nieuwe, veiligere werkprocedures worden ontwikkeld of de omstandigheden op de werkplek zodanig worden gewijzigd dat het werk veiliger wordt.

Ook deze informatie krijgen bazen tijdens periodieke instructiesessies aangereikt.

1.3 De toolbox-meeting

De toolbox-meeting is een korte bijeenkomst waarbij u en uw collega's en onderaannemers per afdeling of met het gehele bedrijf worden geïnformeerd over wat er zoal komt kijken bij veilig en verantwoord werken. Wat kunt u van deze vergadering verwachten?

Gewoonlijk zal de werkgever/toezichthouder tijdens de meeting één bepaald onderwerp centraal stellen. Meestal is dat een veiligheidsmaatregel of een bijzondere riskante situatie op de werkvloer. U krijgt bijvoorbeeld een demonstratie van een nieuw persoonlijk beschermingsmiddel dat uw werkgever voor de werknemers verplicht heeft gesteld. Een andere reden waarom een toolbox-meeting wordt georganiseerd kan zijn dat er binnen het bedrijf een (bijna-)ongeval is gebeurd. Uw werkgever bespreekt in dat geval hoe dit is veroorzaakt en welke maatregelen u zelf kunt nemen om een soortgelijk ongeval te voorkomen.

De toolbox-meeting is dus geen langdurige werkonderbreking met ingewikkelde technische verhalen, maar een belangrijk geheugensteuntje als het gaat om veilig en verantwoord werken. Voor uzelf is de toolbox-meeting bovendien een goede gelegenheid om vragen te stellen en te vertellen over uw eigen ervaringen met onveilige situaties, waarmee u tijdens uw werk te maken hebt gekregen.

Als u al een tijdje rondloopt met onduidelijkheden of problemen die u om wat voor reden dan ook nog niet persoonlijk aan uw werkgever of afdelingshoofd hebt gemeld, aarzelt u dan niet om ze tijdens de toolbox-meeting te bespreken.

Want net zoals u zelf veel kunt opsteken van de ervaringen van uw collega's kan uw eigen inbreng ook voor hen belangrijke informatie opleveren.

Toolboxen

2.1. Toolbox Ongevallen: voorkomen is beter dan genezen

Onder bepaalde omstandigheden zijn veel werknemers geneigd om het niet zo nauw te nemen met de veiligheidsvoorschriften. Hoe gevaarlijk dat is, blijkt uit het volgende bedrijfsongeval.

Op een bouwplaats waren werknemers bezig met behulp van een transportkraan stalen balken te verplaatsen. Een van hen was werkzaam als monteur.

Hoewel zijn werkgever hem gewaarschuwd had dat hij afstand moest houden, bleef hij vlak bij de stapel balken staan. Plotseling zakte de stapel in elkaar, en voordat de monteur er erg in had raakte zijn hand tussen de stalen balken bekneld. Het leverde hem flinke kneuzingen op en twee hechtingen aan zijn middelvinger.

Uit dit voorbeeld blijkt hoe belangrijk het is om alle voorzorgsmaatregelen op te volgen. De getroffen monteur droeg veiligheidshandschoenen, zoals voorgeschreven. Maar aan de belangrijkste veiligheidsinstructie voldeed hij niet: afstand houden. En dat kwam hem duur te staan. Want geen veiligheidshandschoen is opgewassen tegen het gewicht van een stapel stalen balken.

Misschien bent u zelf nooit getroffen door een bedrijfsongeval of hebt u zelfs nog nooit meegemaakt dat een collega iets dergelijks overkwam. Zeker dan is de verleiding groot om ingewikkelde veiligheidsprocedures te negeren. Bedenk u echter wel dat onvoorzichtig uitgevoerde werkzaamheden misschien lang goed kunnen gaan, maar als ze fout gaan, gaan ze vaak goed fout.

Hieronder zetten wij de meest voorkomende oorzaken van bedrijfsongevallen op een rijtje.

Allereerst zijn er de persoonlijke factoren, die veel ongevallen tot gevolg hebben, zoals:

- Gebrek aan kennis of ervaring bij het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden. Voert u daarom alleen werkzaamheden uit waarvoor u bevoegd bent. Wanneer u betwijfelt of u over voldoende vaardigheid beschikt voor een bepaalde klus, vraag dan altijd advies of assistentie aan uw werkgever of bevoegde collega's.
- Stress en vermoeidheid. Zorgt u er altijd voor dat u uitgerust aan het werk gaat. Natuurlijk kan het voorkomen dat u zich, om welke reden dan ook, gespannen voelt. Juist op dit soort momenten dient u rustig de tijd te nemen bij het uitvoeren van uw werkzaamheden en het treffen van de benodigde veiligheidsmaatregelen. Laat u niet opjagen door uw eigen ongeduld of de haast van een collega. Uw eigen gezondheid en veiligheid staan voorop.
- Onvoldoende motivatie. Dit kan de oorzaak zijn van onoplettendheid en onvoorzichtigheid. Een manier om dit te voorkomen is te zorgen voor afwisseling in uw werkzaamheden. Benader hiervoor eventueel uw werkgever. Wanneer een afwisseling van werkzaamheden niet mogelijk is, dwingt u zichzelf er dan toch toe zorgvuldig te blijven werken ook wanneer u, zoals iedereen kan overkomen, eens uw dag niet hebt.

Een tweede oorzaak van bedrijfsongevallen zijn taakfactoren, die te maken hebben met materialen en werkmethoden. Bijvoorbeeld:

- Gebruik van onjuist gereedschap of onjuiste apparatuur en toepassing van onjuiste werkmethoden. Zorg er altijd voor dat u uw werkzaamheden alleen uitvoert met de werkmaterialen die daarvoor zijn bestemd. Raffel uw werkzaamheden niet af, maar ga zorgvuldig te werk volgens de methode die is voorgeschreven.
- Ongeschikt ontworpen gereedschap of apparatuur. Het is de verantwoordelijkheid van uw werkgever om te zorgen dat werknemers met deugdelijke werkmaterialen aan de slag kunnen. Wanneer u zelf merkt dat u werkt met ongeschikt materiaal, meldt u dit dan aan uw voorman of afdelingshoofd. Deze kan dit dan vervangen.
- Onvoldoende onderhoud en slijtage. Zorg er altijd voor dat het gereedschap en de apparatuur waarmee u werkt goed onderhouden blijven. Dus: op tijd smeren en ondeugdelijke onderdelen (laten) vervangen. Het schoonmaken van werkmaterialen hoort tot de dagelijkse routine. Meld slijtage of defecten altijd onmiddellijk aan uw werkgever.

Tachtig procent van de ongevallen in de (petro-)chemische industrie is het gevolg van menselijk handelen. Niet meer dan twintig procent wordt veroorzaakt door overmacht of technische fouten. Dat betekent dat niet machines maar mensen het grootste gevaar op de werkvloer zijn. Zorg er daarom altijd voor dat u zich aan alle veiligheidsvoorschriften houdt, hoe ingewikkeld of tijdrovend ze ook lijken. Dit is in het belang van uw eigen veiligheid en die van uw collega's.

2.1a Toolbox Veiligheid werken op kade en ponton

De hieronder vermelde toolbox-meetings worden behandeld in volgorde van belangrijkheid, omdat het werken op een kade en ponton in enige mate afwijkt van het werken aan land wordt de toolbox 2.1 ongevallen uitgebreid met een instructie rekening houdend met het onverhoopt overboord vallen van een persoon of personen. Hierbij wordt aangegeven welke middelen er beschikbaar zijn om de drenkeling veilig aan boord of aan wal te brengen.

De kade zal worden voorzien van een beveiliging met als doel dat de voertuigen niet spontaan in het water (kunnen) rijden. Tevens zal de kade worden voorzien van een railing als veiligheidsvoorziening voor de aanwezige personen.

Aan de railing zal een reddingsboei met werplijn worden bevestigd.

De ponton zal aan de beide kopsen kanten worden voorzien van een afneembare reling, Tevens zal de buitenzijde worden voorzien van een afneembare reling. De binnenzijde wordt voorzien van een vaste railing.

Rondom het luik worden scepters geplaatst met een ketting.

Op de ponton worden 2 reddingsboeien voorzien elk met een werplijn.

Op het dek van de ponton zal een ladder aanwezig zijn die doelmatig aan het bestek kan worden bevestigd.

In de toolbox-meeting worden de aanwezige reddingsboeien met werplijn besproken, tevens wordt gewezen op de aanwezigheid van de ladder en hoe deze te gebruiken.

2.2. Toolbox Noodmaatregelen bij ongevallen

Wanneer er op de werkvloer een ongeval is gebeurd, is het van groot belang dat er snel en adequaat wordt gereageerd. Snel handelen betekent echter niet: overhaast handelen. Paniek kan de situatie alleen maar verergeren. Wat moet u nu doen als u getuige bent van een ongeval in uw werkomgeving?

De operator was bezig een monster 'zwavelzuur' te trekken uit een tankauto. Hij kreeg enkele spatten zwavelzuur in het oog. Hoe dat gebeurde was moeilijk te achterhalen. Hij droeg niet de vereiste oogbescherming. Zij collega's alarmeerden zo snel mogelijk de EHBO'er ter plaatse om het slachtoffer direct te helpen zijn ogen te spoelen. De oogarts constateerde dat een van de ogen ernstig beschadigd en niet meer te genezen was. Direct spoelen met schoon water had de schade aanzienlijk kunnen beperken.

Bij ongevallen met alleen materiële schade gaat u als volgt te werk:

- Neem allereerst snel maar nauwkeurig de situatie op. Is er sprake van een gevaarlijke constructie die kan vallen of instorten, defecte apparatuur die nog grotere schade kan veroorzaken, een brand die kan overslaan? Het is van groot belang van deze risico's op de hoogte te zijn voordat er actie wordt ondernomen. Breng uzelf of uw collega's niet onnodig in gevaar.
- Markeer vervolgens de gevaarlijke omgeving waar het ongeval heeft plaatsgevonden, zodat ook uw collega's zijn gewaarschuwd.
- Licht ten slotte uw voorman of afdelingshoofd in, zodat deze verdere maatregelen kan nemen. Probeer nooit zelf de gevolgen van ongevallen met materiële schade te verhelpen.

Bij ongevallen met persoonlijk letsel dient u de volgende stappen te nemen:

- Begin, zoals in het geval van ongevallen met materiële schade, met het opnemen van de situatie. Stel uzelf en omstanders veilig, zodat u of uw collega's geen letsel oplopen.
- Stel het slachtoffer veilig, wanneer dat mogelijk en nodig is. Voorkom dat hij of zij nog ernstiger gewond raakt.
- Waarschuw uw afdelingshoofd of voorman. Vertel kort maar duidelijk wat er voorgevallen is en waar het slachtoffer zich bevindt. Hij of zij kan vervolgens verdere actie ondernemen.

Stel intussen het slachtoffer gerust, om te voorkomen dat hij of zij in paniek raakt. Tijdens bovenstaande handelingen dient u zich altijd aan de volgende voorschriften te houden:

- Laat liggende slachtoffers liggen. Doe niets aan het slachtoffer zelf, om verergering van het letsel te voorkomen, tenzij u gekwalificeerd EHBO'er bent. Is dat het geval, verleen dan alleen eerste hulp terwijl het slachtoffer zit of ligt, nooit wanneer hij of zij staat.
- Zorg ervoor dat het slachtoffer niet afkoelt. Dek hem of haar eventueel toe.
- Houd toeschouwers uit de buurt. Laat alleen de gekwalificeerde hulpverlener(s) bij het slachtoffer.

Of u nu te maken hebt met een ongeval met materiële schade of met persoonlijk letsel, of een combinatie daarvan, onthoud altijd: ga niet roekeloos te werk maar denk na bij iedere handeling. Alleen zo kunt u erger voorkomen.

2.3. Toolbox (Bijzondere) persoonlijke beschermingsmiddelen

Ook al bent u beschermd door persoonlijke beschermingsmiddelen, dan nog is het van groot belang dat u uw werkzaamheden zeer zorgvuldig uitvoert. Waarom wordt duidelijk uit het volgende voorbeeld.

De medewerkers van het installatiebedrijf beoordeelden hun werkomgeving, hun werkzaamheden en die van andere aannemers ter plekke. Zij waren van mening dat het dragen van de veiligheidshelm achterwege kon blijven. Situaties van vallende voorwerpen deden zich niet voor. Een aantal dagen waren ze bezig met het aanbrengen van kabelgoten, waarbij op een rolsteiger werd gewerkt. De rolsteiger werd regelmatig verplaatst. De medewerkers hadden niet in de gaten dat ze vrijwel onder scherpe voorwerpen 'op ooghoogte' werkten. Toen een van hen uit gebukte houding omhoog kwam, was het flink raak. Het onbeschermd hoofd liep een diepe snijwond op. Een veiligheidshelm had dit absoluut voorkomen.

Een inschattingfout was de oorzaak van dit pijnlijke ongeval. Wanneer de beide werknemers vooraf goed hadden gecontroleerd hoe zwaar de radiator was, hadden zij de klus met zijn tweeën gemakkelijk en zonder verwondingen kunnen klaren.

Het is uw eigen verantwoordelijkheid dat u de pbm's op de juiste manier draagt. Nieuwe pbm's zijn altijd voorzien van een gebruiksaanwijzing. Lees deze vooraf goed door. Het kan gebeuren dat u door uw werkgever pbm's uitgereikt krijgt die eerder door andere werknemers zijn gedragen en waarvan de gebruiksaanwijzing ontbreekt. De vragen waarop u in dat geval zeker het antwoord moet weten zijn:

- Op welke manier wordt het beschermingsmiddel gebruikt? Veiligheidshandschoenen kunnen gewoonlijk maar op één manier gedragen worden, maar het persluchtmasker heeft bijvoorbeeld een nauwkeurige toelichting nodig. Probeer het juiste gebruik van (bijzondere) pbm's nooit zelf uit, maar vraag altijd aanwijzingen bij uw werkgever.
- Voor welke werkzaamheden is het pbm wel, en voor welke werkzaamheden niet geschikt? Sommige veiligheidshandschoenen zijn speciaal geschikt voor brandgevaarlijke werkzaamheden, andere zijn juist licht ontvlambaar; zo heeft ieder persoonlijk beschermingsmiddel zijn eigen specifieke toepassing. Ook hier geldt: neem nooit de gok, maar vraag na.
- Wat zijn de risico's die het gebruik van het pbm met zich meebrengt? Net zoals medicijnen goed zijn voor de gezondheid, maar wel bijverschijnselen kunnen hebben, brengt het dragen van bepaalde persoonlijke beschermingsmiddelen soms andere risico's met zich mee. Zo moet u bijvoorbeeld weten dat de veiligheidshelm beschermt tegen vallende voorwerpen, maar geluid gedeeltelijk tegenhoudt. Het is van groot belang dat u zich van deze 'bijverschijnselen' bewust bent voordat u met het pbm aan het werk gaat.
- Verkeert het pbm nog in goede staat? Werkgevers houden gewoonlijk in een registratiesysteem bij of de beschermingsmiddelen van hun werknemers op tijd worden gereinigd, gereviseerd en gerepareerd. Let u daar ook zelf goed op wanneer u het pbm krijgt uitgereikt. Zorg ervoor dat het pbm schoon is als u het gaat dragen en geen mankementen vertoont. Is dat wel het geval, waarschuw dan meteen uw werkgever. Ook persoonlijke beschermingsmiddelen die in uw eigen bezit zijn dient u goed en regelmatig te onderhouden. Wanneer u op alle vragen in dit vragenlijstje het antwoord weet, kunt u er echt van op aan dat u goed beschermd aan de slag gaat.

2.4. Toolbox De juiste houding bij tilwerkzaamheden

Een loodgieter was bezig een radiator te installeren. Terwijl zijn collega klaar zat om bij te springen, tilde de loodgieter de radiator op, maar hij liet deze meteen uit zijn handen vallen. De radiator bleek veel te zwaar om door één persoon getild te worden en kwam op de hand van de collega terecht. Hoewel deze veiligheidshandschoenen droeg, raakten vier van zijn vingers tot op het bot verwond. Geen handschoen is immers tegen het gewicht van een vallende radiator bestand.

Een inschattingsfout was de oorzaak van dit pijnlijke ongeval. Wanneer de beide werknemers vooraf goed hadden gecontroleerd hoe zwaar de radiator was, hadden zij de klus met zijn tweeën gemakkelijk en zonder verwondingen kunnen klaren.

Het optillen en dragen van voorwerpen hoort tot de dagelijkse routine van veel werknemers. Toch is het gevaarlijker dan het lijkt, want als u bij het verrichten van tilwerkzaamheden niet de juiste houding aanneemt, is de kans op rugklachten of spierverrekking groot.

Rug en ledematen worden het minst belast wanneer het te tillen voorwerp zich boven de romp bevindt, op het hoofd of de schouders, zodat de rug recht kan blijven. Maar meestal is dat onmogelijk en zult u het gewicht vóór het lichaam moeten tillen. Hierdoor krijgen uw spieren grote krachten te verwerken.

Het is daarom van groot belang dat u probeert op de werkvloer zo min mogelijk eigenhandig te tillen. Dat kan op verschillende manieren:

- Til en draag nooit zelf wanneer mechanische en andere hulpmiddelen voorhanden zijn. Vorkheftrucks, hefboomen, takelapparatuur of steekkarren, uw werkgever heeft ze niet voor niets aangeschaft. Het is in het belang van uw eigen gezondheid dat u er gebruik van maakt.
- Verdeel de te tillen voorwerpen bij voorkeur over meerdere personen en til grotere hoeveelheden samen met uw collega's.
- Organiseer uw werkzaamheden zo dat u vaak van houding kunt wisselen. Voorkom al te gehaast werken. Wanneer u veel voorwerpen achter elkaar moet tillen, neem dan regelmatig korte pauzes.
- Houd het voorwerp dat u gaat tillen zo klein en zo licht mogelijk. Verdeel grote hoeveelheden zo mogelijk in kleinere delen. Het is beter om enkele keren een lichter voorwerp te tillen dan een (te) groot gewicht in één keer. Het voorwerp dat u optilt mag voor een goede balans niet groter zijn dan 75 centimeter. Welk gewicht u maximaal veilig kunt tillen, hangt af van uw leeftijd en uw bouw, en ook maakt het verschil hoe goed u bent getraind. Een algemene regel is dus moeilijk te geven. Toch bestaan er wel een aantal algemene richtlijnen voor veilig tillen.
- Controleer vooraf of u een goede greep op het te tillen voorwerp hebt.
- Pas op dat het bijvoorbeeld niet te glad, te scherp of te heet is: dat voorkomt wegglijpen en onverwachte en onnatuurlijke bewegingen.
- Gebruik beide handen tijdens het tillen en houdt het voorwerp recht voor uw lichaam.
- Til nooit zittend, omdat dit een onnatuurlijke belasting geeft. Ga dus altijd staan.
- Neem de tijd om naar de prettigste houding te zoeken voordat u gaat tillen en til rustig, met regelmatige bewegingen. Wanneer u door de knieën gaat om het voorwerp van de grond op te tillen, zorg er dan altijd voor dat uw rug recht blijft. Zet uw voeten daarbij iets uit elkaar in een spreidstand van ongeveer 45 graden.
- Wanneer u het voorwerp moet verplaatsen, begin dan pas met lopen zodra u helemaal overeind bent gekomen en rechtop staat.
- Beperk de afstand die u al tillend moet overbruggen. Als dat niet mogelijk is, zet u het voorwerp onderweg dan liever even neer in plaats van in één keer door te lopen.
- Controleer vooraf of de werkvloer niet glad of oneffen is. Pas op voor gaten en beweeg rustig en voorzichtig op trappen.

Zoals u ziet zijn deze til-instructies niet ingewikkeld. Als u ze nauwkeurig opvolgt, beperkt u de kans op overbelasting van uw lichaam aanzienlijk.

Toolbox Oogbescherming

Goede voorzorgsmaatregelen kunnen ongelukken voorkomen. Maar wat is 'goed'? Het gebeurt vaak dat werknemers wel persoonlijke voorzorgsmaatregelen nemen, maar toch onvoldoende beschermd aan de slag gaan. Half werk is ook bij het kiezen van persoonlijke beschermingsmiddelen niet genoeg, zoals uit het volgende voorbeeld blijkt.

Een chemisch laborante trok een monster van een extreem basische stof uit een monsterflesje dat door de fabriek was geleverd. De injectiespuit die ze daarbij gebruikte bleek niet zo stevig te zijn. De naald kwam los te zitten en er ontstond een opening, waardoor de vloeistof met grote kracht naar buiten spoot. Gelukkig droeg de laborante een veiligheidsbril, zodat het ergste werd voorkomen. Toch kreeg ze een kleine hoeveelheid vloeistof in haar gezicht.

Kortom: een veiligheidsbril is niet altijd voldoende. In dit geval was een gelaatsscherm als persoonlijk beschermingsmiddel een betere keuze geweest.

Verschillende werkzaamheden vragen om verschillende soorten persoonlijke beschermingsmiddelen. Binnen de beschermingsmiddelen voor het gezicht en speciaal de ogen bestaat een grote variatie.

Afhankelijk van het werk dat u doet hebt u de keuze uit:

- De veiligheidsbril, die uw ogen tegen rondvliegende stoffen en voorwerpen beschermt. Het montuur is gemaakt van metaal of onbrandbare kunststof, de glazen zijn van kunststof of gehard glas. Geharde glazen breken veel minder snel dan die van gewone brillen, en als ze dan toch breken ontstaan er geen korrels. Veel veiligheidsbrillen worden geleverd met zijkleppen. Zo zijn de ogen ook van de zijkant beschermd.
- De ruimzichtbril, die bestand is tegen stof en splinters, maar ook tegen zuurspatten. De brede ruit bestaat meestal uit kunststof. Deze kunststof, polycarbonaat, is veel sterker dan glas en is vaak voorzien van een antimist-coating. Daardoor zal hij niet snel beslaan. Als u een correctiebril draagt, kan de ruimzichtbril daar gewoon overheen gedragen worden. Met speciale clips wordt de band van de ruimzichtbril op de helm bevestigd.
- Het gelaatsscherm, dat is uitgevoerd in gebogen kunststof. Het wordt met een speciale kap op het hoofd gedragen of aan de helm bevestigd, en kan worden opgeklapt. Een voordeel van het gelaatsscherm is dat het uw hele gezicht beschermt. Het is vooral geschikt voor het werken boven het hoofd en het slijpen in besloten ruimten. Bij hogedrukreinigen en bij gebruik van zuren is het gelaatsscherm zelfs verplicht.
- De lasbril en de laskap, die beide een opklapbare lasruit hebben. Eronder bevindt zich een bikruit van gehard glas. Niet alle glazen zijn even donker: de kleur is afhankelijk van het soort laswerk en de elektroden die daarbij worden gebruikt. De lasbril biedt een goede bescherming bij autogeen lassen en branden. Met clips kan de bril aan de helm worden vastgemaakt. De laskap wordt met een beugel op het hoofd bevestigd, en is speciaal ontworpen voor elektrisch lassen. Zo bent u er zeker van dat uw hele gezicht tegen infrarode straling is beschermd.

Het is in uw eigen belang de door de opdrachtgever aangegeven beschermingsmiddelen ook daadwerkelijk te gebruiken.

2.5. Toolbox Lawaai op de werkvloer

Een groot deel van de werknemers in de metaalindustrie staat dagelijks bloot aan geluid dat schadelijk is voor het gehoor. Gehoorschade betekent dat de haarcellen in ons gehoororgaan door te sterke of langdurige harde geluiden zijn aangetast. De beschadigde haarcellen gaan na verloop van tijd verloren en groeien niet meer aan. Het gevolg is dat we geleidelijk aan minder goed gaan horen.

Uiteindelijk kan dit zelfs uitlopen op gehele doofheid. Het is dus zeker niet zo — zoals vaak wordt gedacht — dat lawaai op de werkplek op den duur wel went!

Geluidssterkte wordt uitgedrukt in decibels. Een geluidsniveau vanaf 80 decibel (te vergelijken met het lawaai van voorbijrazend verkeer op de snelweg) kan al schadelijk zijn. Gehoorbeschadiging hoeft niet alleen het gevolg te zijn van de hele werkdag in een lawaaierige omgeving werken. Ook wanneer u dagelijks maximaal één uur onbeschermd blootstaat aan het geluid van bijvoorbeeld timmeren of boren, kunt u al gehoorschade oplopen!

Veel machines en installaties zijn tegenwoordig voorzien van geluiddempers. Toch zijn er talloze werkzaamheden waarbij geluiddemping onmogelijk is en u het risico loopt uw gehoor te beschadigen.

Denk aan:

- hakken en zagen,
- het werken met een slijptol of slagtol,
- perslucht blazen en stralen,
- het werken met elektrische lasapparatuur,
- hogedruk-reinigen,
- het werken met of in de buurt van ongedempte compressoren en uitstoom installaties.

De enige manier om bij dit soort lawaai zonder gevaar te werken, is het dragen van gehoorbescherming.

Doofheid is niet de enige schade die door geluidsoverlast op de werkplek aangericht kan worden. Lawaai kan nog meer gevolgen hebben. Dat hangt ook af van de duur en de sterkte van het geluid:

- Lichamelijke storingen. Bij voortdurende blootstelling aan lawaai loopt u het risico op een verhoogde bloeddruk en ademhalings- en stofwisselingsstoornissen. De bloedcirculatie en de spijsvertering gaan trager verlopen. Dit kan weer leiden tot hoofdpijn, misselijkheid, gespannen spieren en nervositeit.
- Afname van het concentratievermogen. Concentratiestoornissen zijn niet alleen het gevolg van te hard lawaai, maar kunnen al ontstaan bij constant lawaai van geringe sterkte. U presteert minder goed en daarmee neemt de kans op fouten toe. En dus ook de kans op ongelukken.
- Afname van het vermogen om andere geluiden te registreren. Bij hard lawaai op de werkplek is het onmogelijk om geluiden op te vangen die van groot belang kunnen zijn voor uw veiligheid. Bijvoorbeeld de stem van een collega die u instructies geeft, of waarschuwingssignalen zoals een alarm dat afgaat. Hierdoor neemt de kans op ongevallen toe.

2.6. Toolbox Gehoorbescherming

Hij is 56 jaar en werkt in een machinefabriek als lasser. Zijn vrouw en kinderen ergeren zich aan het feit dat hij de volumeknop van de TV steeds opendraait. Ook de burens hebben al eens geklaagd dat de 'muziek' te hard is. Tijdens het periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek vertelt zijn bedrijfsarts hem dat hij behoorlijk lawaaidoof is. Jarenlang lassen en slijpen zonder gehoorbeschermingsmiddelen eisen hun tol. Op zijn vraag of er nog wat aan te doen is, moet de bedrijfsarts helaas meedelen dat zijn lawaaidoofheid niet is te genezen. Wel dat het restje gehoor wat nog aanwezig is heel goed beschermd kan worden met de juiste gehoorbeschermingsmiddelen.

'Voorkomen is beter dan genezen', wordt vaak gezegd. In het geval van gehoorbeschadiging gaat dat niet op. Voorkomen is daar de enige oplossing, want genezen is onmogelijk. Goede bescherming tegen hinderlijk geluid op de werkvloer is dan ook een must.

Bij voortdurend lawaai boven 85 decibel (vergelijkbaar met het geluid van een vrachtwagen) is uw werkgever verplicht maatregelen te treffen. Door technische ingrepen moet hij het geluid dempen om het beneden deze grens te brengen. Toch is het onvermijdelijk dat bepaalde werkzaamheden geluid van 85 decibel of hoger met zich meebrengen. In dat geval is het uw eigen verantwoordelijkheid uw gehoor te beschermen.

Bij geluiden van 90 decibel en hoger is het dragen van gehoorbescherming verplicht. Nog beter is het om voor alle zekerheid al vanaf 80 decibel uw oren te beschermen. Afhankelijk van de werkzaamheden die u verricht, hebt u daartoe de keuze uit verschillende gehoorbeschermingsmiddelen:

- Oordopjes, ook wel gehoordoppen of pluggen genoemd. Ze zijn gemaakt van kunststof en worden in de gehoorgang geplaatst. Oordoppen bieden bescherming tegen geluiden met een sterkte tot 90 decibel.
- Oordoppen met een metalen of kunststof verbinding. Zij verschillen niet van de gewone oordop, maar kunnen handiger zijn in het gebruik: de kans op verlies is kleiner omdat ze als een koptelefoon over het hoofd geplaatst worden.
- De gehoorkap. Deze gehoorbeschermer van kunststof is steviger dan de oordop. De kappen omsluiten het hele oor en bieden bescherming tegen geluiden van meer dan 90 decibel. Houdt u er wel rekening mee dat uw waarschuwingssignalen minder goed zult kunnen horen. Extra voorzichtigheid is dus geboden wanneer u de gehoorkap draagt. Niet alleen bij de werkzaamheden die u zelf verricht: houd ook uw ogen goed open voor uw omgeving.

Als u met lawaai op de werkvloer in aanraking komt, maakt u dan van gehoorbescherming, naast uw helm, veiligheidsschoenen en eventueel veiligheidsbril, een vast onderdeel van uw persoonlijke beschermingsmiddelen. Daarmee is onherstelbare doofheid eenvoudig te voorkomen.

2.7. Toolbox De veiligheidshandschoen

Er zijn talloze manieren waarop u tijdens uw werkzaamheden uw vingers of handen kan verwonden. Veiligheidshandschoenen en oplettendheid zijn de twee beste voorzorgsmaatregelen die u tegen deze ongevallen beschermen. Wie een van de twee vergeet, kan voor nare verrassingen komen te staan. Dat overkwam de werknemer in het volgende geval.

Een machinebankwerker ruimde na het draaien van een metalen bus de werkbank op. Dat deed hij door met een ijzeren pijp de overgebleven metaalkrullen weg te vegen. De pijp glipte daarbij echter per ongeluk uit zijn handen en zijn vingers kwamen tussen de krullen terecht. Dat leverde diepe snijwonden op.

Uit dit voorbeeld blijkt dat voorzichtigheid niet beperkt moet blijven tot de werkzaamheden zelf. Ook bij het opruimen is het belangrijk dat u oplettend en veilig te werk gaat.

Bij veel bedrijven horen veiligheidshandschoenen tot de standaarduitrusting van iedere werknemer. Dat is niet voor niets. Het is van groot belang dat u de voorgeschreven handschoenen ook echt draagt, want ze zijn er voor uw eigen veiligheid.

Afhankelijk van de werkzaamheden die u verricht en de gevaren die uw handen en vingers daarbij lopen, hebt u de keuze uit verschillende soorten veiligheidshandschoenen. De belangrijkste soorten zijn:

- Vuurvaste handschoenen. Een voorbeeld daarvan zijn lederen lashandschoenen, die tegen rondspattende vonken beschermen en onbrandbaar zijn.
- Isolerende waterdichte handschoenen. Deze handschoenen komen van pas wanneer u werkt met vloeistoffen. Of het nu gaat om koude of warme vloeistoffen, vanwege het isolerende materiaal is uw huid er goed tegen beschermd.
- Handschoenen die beschermen tegen chemicaliën. Er bestaat een variatie aan soorten: welke handschoen bij welk werk past, is afhankelijk van de chemische stof waarom het gaat. Veiligheidshandschoenen die beschermen tegen alle soorten chemicaliën bestaan niet.

De veiligheidshandschoenen dienen te zijn voorzien van een CE-markering.

Alleen dit internationaal erkende keurmerk staat ervoor garant dat de handschoenen aan alle veiligheidseisen voldoen.

Om uw maximale persoonlijke veiligheid te garanderen, dient u bovendien, voordat u met de handschoenen aan het werk gaat, op de volgende punten te letten:

- De handschoenen moeten groot genoeg zijn en niet knellen. Zo voorkomt u scheuren of problemen met het bewegen van de vingers, met alle risico's die daaraan verbonden zijn.
- Let erop dat de kap van de handschoen lang genoeg is. Anders zijn uw handen wel beschermd tegen vonken, chemicaliën en andere schadelijke stoffen, maar uw polsen en onderarmen niet. In sommige gevallen is het verlengen van de manchetten van uw werkkleding een goede oplossing.
- Zorg ervoor dat uw veiligheidshandschoenen droog zijn voordat u ze aantrekt. Ook dienen ze niet al te vuil te zijn en zeker niet met smeer of olie te zijn besmeurd, waardoor het buitenmateriaal van de handschoen glad geworden is. U moet immers genoeg grip hebben om uw werkmaterialen stevig te kunnen vasthouden.

Veiligheidshandschoenen kunnen veel grote en kleine ongevallen voorkomen, maar niet alle.

Het gevaar van bijvoorbeeld beklemd raken, kneuzingen of breuk blijkt aanwezig. Houdt u zich daarom altijd aan de eerdergenoemde voorzorgsmaatregelen en aan de speciale voorschriften van uw werkgever. Want alleen dan is het dragen van veiligheidshandschoenen ook echt veilig.

In sommige gevallen is het dragen van veiligheidshandschoenen juist verboden. Een voorbeeld daarvan zijn boorwerkzaamheden of andere klussen waarbij u te maken krijgt met draaiende onderdelen.

Wanneer de handschoen door de draaiende delen gegrepen wordt, slaat deze eromheen en kunnen bijvoorbeeld gebroken vingers of een gebroken pols het gevolg zijn.

2.8. Toolbox Persoonlijke adembeschermingsmiddelen

Een metaalbewerker was in een opslagruimte aanwezig toen in het magazijn ernaast plotseling brand uitbrak. Er ontstond een flinke rookontwikkeling die ook de opslagruimte binnendrong, zodat de rookmelders direct afgingen. In afwachting van de brandblussers besloot de metaalbewerker snel nog wat spullen in veiligheid te brengen. Toen hij na enige tijd toch voor zijn veiligheid koos en de opslagruimte verliet, had hij zoveel rook ingeademd dat hij hoestend en met luchtgebrek naar de EHBO-afdeling moest worden gebracht. De volgende dagen bleek dat hij door de rook geen blijvende schade had opgelopen. En dat was een geluk bij een ongeluk, want het inwendige letsel als gevolg van onbeschermd inademen van rook is vaak ongeneeslijk. Dat is de reden waarom brandweerlieden altijd hun adembescherming dragen of direct bij de hand hebben.

Bij brand is hoe dan ook de belangrijkste regel: breng altijd eerst uzelf in veiligheid, want uw gezondheid is belangrijker dan de spullen in uw omgeving.

De veiligheidsrisico's van het inademen van giftige dampen, vezels, gassen en stofnevel zijn groot, maar met adembeschermingsmiddelen bent u hier goed tegen beschermd. Draag deze beschermingsmiddelen dus altijd als u in verontreinigde lucht werkt, ook al is het maar voor een kleine klus. Adembeschermingsmiddelen zijn niet alleen noodzakelijk als het gevaar bestaat dat via uw ademhaling schadelijke stoffen het lichaam binnendringen. Ook wanneer het zuurstofgehalte in de omgevingslucht minder dan 21 procent is, bent u verplicht om een adembeschermend masker te dragen waarbij verse lucht wordt aangevoerd.

Al met al bestaan er diverse soorten adembeschermingsmiddelen. Welk middel voor u geschikt is, hangt af van uw werkomstandigheden:

- Stofmasker. Dit is de meest eenvoudige adembescherming. Het stofmasker bestaat uit een kunststof kapje dat uw mond en neusgaten bedekt. U bevestigt het met elastische bandjes rondom het achterhoofd. Dit stofmasker, dat ook wel wegwerpmasker wordt genoemd, voldoet als bescherming tegen niet-giftige stofdeeltjes in beperkte hoeveelheden.
- Halfgelaatsmasker. Het halfgelaatsmasker beschermt, zoals de naam al zegt, de helft van uw gezicht. Mond en neus zijn bedekt, maar de ogen blijven vrij. Het mondstuk is voorzien van een gas- of stoffilter. Deze filters bestaan in allerlei soorten: een speciale code geeft aan voor welk soort stof of gas zij bedoeld zijn. Combinatiefilters beschermen zowel tegen stofdeeltjes als tegen gassen en dampen.
- Volgelaatsmasker. Werkt u met zware stofdampen of giftige dampen en gassen die niet alleen schadelijk zijn om in te ademen, maar die ook de ogen irriteren, dan moet u het volgelaatsmasker dragen. Het masker beschermt tegelijk uw mond, neus en ogen. U kijkt door een kunststof bril of ruit. Ook het volgelaatsmasker is voorzien van een filter, maar dan van een zwaarder type dan het halfgelaatsmasker.
- Verseluchtmasker. Dit masker draagt u als een kap over uw hoofd. De kap, met kijkvenster, bedekt ook een deel van uw borst en rug, zodat binnendringen van verontreinigde lucht uitgesloten is. Het verseluchtmasker filtert de omgevingslucht niet, zoals de eenvoudiger adembeschermingsmiddelen, maar voert verse lucht aan. Met behulp van een motortje wordt de lucht via een slang naar de kap gevoerd.
- Persluchtmasker. Ook via het persluchtmasker krijgt u verse lucht aangevoerd: perslucht in dit geval, afkomstig uit een fles die u op de rug draagt. Voordat u mag werken met een persluchtmasker hebt u een instructietraining nodig.

Ook moet er altijd een deskundige begeleider in uw omgeving aanwezig zijn, zodat er snel ingegrepen kan worden als er toch iets mis mocht gaan.

Het is van levensbelang dat u uw adembeschermingsmasker goed aanbrengt en dat het perfect past. Controleer vooraf of er geen adem of omgevingslucht onder het masker in en uit kan stromen. Is dat wel het geval, verstel dan de sluitingen van het masker of vraag uw werkgever om een exemplaar dat wel goed past.

Ga nooit met een ondeugdelijk adembeschermingsmiddel aan de slag, want de gezondheidsrisico's zijn te groot.

2.9. Toolbox Veiligheidsschoenen

Een lasser besloot aan het eind van zijn werkdag nog snel een metalen pijp over een paar kabels heen te tillen. Omdat hij haast had, vond hij het te veel moeite zijn gewone schoenen te verwisselen en ging hij zonder veiligheidsschoenen aan de slag. Tijdens het tillen liet de lasser de zware pijp uit zijn handen glippen zodat deze op zijn rechtervoet terecht kwam. Omdat hij geen veiligheidsschoenen droeg, raakten drie van zijn tenen zwaar gekneusd.

Juist wanneer u een klus nog snel even wilt afmaken, is de kans op ongelukken groot. Haast is nooit een excuus om de veiligheidsvoorschriften te negeren.

Niet iedere schoen is geschikt voor elk soort werk. Het maakt bijvoorbeeld veel uit of u in een vochtige of droge omgeving werkt, of u zwaar of lichter werk doet, en of u op de steiger staat of op de grond. Wel is er een aantal minimumeisen waaraan iedere goedgekeurde veiligheidsschoen moet voldoen.

Goedgekeurde schoenen zijn herkenbaar aan een keurmerk dat daar (volgens de Nederlandse NEN-norm of de Duitse DIN-norm) op is aangebracht.

Zo'n goedgekeurde schoen heeft onder andere:

- een ingebouwde corrosiebestendige neus, die gemaakt is van staal; hiermee zijn uw tenen beschermd als er een zware last op valt;
- een corrosiebestendige stalen tussenzool: deze beschermt de voet tegen het stappen in scherpe voorwerpen; omdat de zool veerkrachtig is, kunt u uw voet zonder problemen buigen;
- een antislipzool met profiel, die bestand is tegen chemicaliën, olie en andere vloeistoffen.

Veiligheidsschoenen zijn verkrijgbaar in verschillende uitvoeringen.

Er bestaan zowel modellen voor mannen als voor vrouwen. Afhankelijk van het werk dat u doet, hebt u de keuze uit hoge en lage uitvoeringen, modellen met of zonder overneus en modellen met of zonder stalen zool. Sommige hoge schoenen hebben een extra enkelversteving op de schacht. Deze steunt de enkels en beschermt ze tegen stoten.

Naast veiligheidsschoenen bestaan er ook veiligheidslaarzen. Ze zijn gemaakt van kunststof, rubber of leer en worden uitgevoerd met verschillende schachthoogten. Speciaal voor werkzaamheden in het water zijn lieslaarzen verkrijgbaar.

Overigens bestaan er ook verschillende soorten gevoerde veiligheidsschoenen en -laarzen voor de winterperiode.

Veiligheidsschoenen en -laarzen moeten goed onderhouden worden. Nu en dan een poetsbeurt, zoals bij de schoenen die u in uw vrije tijd draagt, is niet genoeg. U dient uw werkschoenen regelmatig en zorgvuldig te behandelen met leervet. Als dit niet gebeurt, blijven ze niet waterdicht. Ook mogen veiligheidsschoenen niet op of bij de verwarming gezet worden om ze te laten drogen: het leer gaat dan barsten of scheuren.

Laat vochtige schoenen dus gewoon opdrogen bij kamertemperatuur.

Verder dient u er op te letten dat uw veiligheidsschoenen of -laarzen meteen worden gerepareerd als ze kapot zijn. Het werken op veiligheidsschoen met losgeraakt stiksel, gaten in de zolen of kapotte neuzen is net zo gevaarlijk als wanneer u op uw gewone schoenen zou werken.

2.10. Toolbox Handgereedschap

Een hulpmonteur was bezig een kunststof leiding te slijpen. Hij had alle voorzorgsmaatregelen in acht genomen, maar één enkel ogenblik van onoplettendheid kwam hem duur te staan. Met de draaiende slijper in zijn handen probeerde hij de aandacht van een collega te trekken en verloor de grip over zijn apparatuur. De slijper glipte uit zijn hand en schampte langs zijn dijbeen. Ernstige schaaf- en schroeiwonden waren het gevolg.

Ook wanneer u alle veiligheidsmaatregelen hebt genomen, kunt u dus toch nog risico's lopen. Die risico's hebt u grotendeels zelf in de hand.

Houd uw aandacht dus altijd bij uw werk.

Sleutels, vijlen, schroevendraaiers en andere handgereedschappen: ze zijn zo vanzelfsprekend in het gebruik dat de risico's gemakkelijk over het hoofd worden gezien. Toch kunnen ook deze kleine gereedschappen grote verwondingen veroorzaken.

Voorbeelden van veel voorkomende 'ongelukjes' zijn:

- Werkstukken die niet goed zijn vastgezet, gaan schuiven of tollen tijdens boor- of laswerkzaamheden.
- Koppen van hamers die van de steel afschieten door slijtage of te zware belasting.
- Werkstukken die beschadigd raken of zelfs lichamelijk letsel, wanneer schroevendraaiers gebruikt worden als beitel of breekijzer.
- Sleutels die van moeren afschieten omdat ze versleten zijn.
- Bramen die als gevolg van onzorgvuldig gebruik van beitelkoppen worden afgeslagen.

Slijptollen die verwondingen veroorzaken omdat de beschermkap is verwijderd. Deze en andere incidenten zijn gemakkelijk te voorkomen. Als u zich maar houdt aan de volgende aanwijzingen:

- Ga altijd na of uw handgereedschap goed functioneert. Haperende, versleten of verroeste gereedschappen dienen meteen vervangen te worden. Probeer nooit zelf defecten te repareren, maar waarschuw uw werkgever en laat reparaties over aan bevoegd personeel.
- Let er voor u aan het werk gaat op dat u precies die gereedschappen bij de hand hebt die u nodig hebt en gebruik handgereedschappen alleen voor de werkzaamheden waarvoor ze zijn bedoeld. Daarmee voorkomt u dat u met ongeschikt gereedschap moet improviseren, met alle risico's van dien.
- Zorg ervoor dat de gereedschappen altijd onder handbereik liggen, zodat u tijdens uw werkzaamheden zo min mogelijk hoeft te bukken of te reiken.
- Om er veilig mee te kunnen werken, moeten uw handgereedschappen schoon zijn. Verwijder dus vooraf olie, vet en ander vuil. Let er ook op dat ze tussentijds niet besmeurd raken en onderbreek desnoods uw werkzaamheden om het gereedschap even schoon te maken.
- Een opgeruimde werkvloer is van groot belang, ook als u met klein gereedschap werkt. Laat dus geen gereedschappen los rondslingeren en plaats ze zo op de werkbank dat ze niet kunnen omvallen of wegrollen. Bedenk dat u daarmee niet alleen uzelf beschermt: ook uw collega's lopen het gevaar te struikelen of zich aan scherpe onderdelen te verwonden.
- Ruim de handgereedschappen zorgvuldig op wanneer u klaar bent met uw werk. Om zoeken of misgrijpen bij een volgend gebruik te voorkomen, is het belangrijk dat ze overzichtelijk gerangschikt worden. Dat betekent: niet allemaal in één bak of kist, maar soort bij soort. Hiermee voorkomt u bovendien dat de gereedschappen tegen elkaar stoten en beschadigd raken.
- Goed gereedschap is het halve werk, maar alleen na zorgvuldige voorzorgsmaatregelen kunt u écht veilig aan de slag.

2.11. Toolbox Elektrische handgereedschappen

De timmerman moet een groot aantal gaten boren met een elektrische hamerboor. Hij neemt de koffer met hamerboor mee uit de timmerwerkplaats zonder deze te controleren. Op zijn werklocatie opent hij de koffer en constateert dat het snoer van de hamerboor ernstig is beschadigd. Hij ziet een 'blanke' ongeïsoleerde draad. Teruggaan naar de timmerwerkplaats wil hij niet en hij wikkelt zo goed mogelijk een oud stuk isolatietape om het snoer. Hij merkt tijdens het werk niet dat het oude stuk tape loslaat en van het snoer valt. Een aantal uren gaat het goed tot dat hij met zijn arm het snoer klemt tussen zichzelf en de stalen steigerpijp. Hij krijgt een geweldige schok en schrikt daar zo van dat hij valt. Omdat de steiger in orde was valt hij niet 7 meter omlaag. Wel houdt hij er een forse brandwond aan over.

Motorzagen, handboren, bottollen en andere elektrische handgereedschappen zijn voor veel werkzaamheden in de (petro-)chemische industrie onmisbaar.

Maar wanneer ze niet op de juiste manier worden gebruikt, kunnen ze levensgevaarlijk zijn. Let u daarom goed op de volgende punten als u met elektrisch gereedschap aan de slag gaat.

- Allereerst dient uw werkplek schoon te zijn en vrij van overbodige materialen. Verwijder dus olie- en smeerresten voordat u aan het werk gaat en zorg dat alleen de materialen op de werkbank liggen, die u echt nodig hebt.
- Net als ander gereedschap zijn elektrische handgereedschappen pas veilig als ze goed onderhouden worden. Controleer dus vooraf of uw elektrische handgereedschap geen defecten vertoont. Als dit wel het geval is, meld dit dan direct aan uw werkgever. Zorg er bovendien voor dat draaiende onderdelen altijd goed gesmeerd zijn. Losse onderdelen zoals moer- en boorkoppen dienen stevig en op de juiste manier bevestigd te worden (raadpleeg bij twijfel altijd uw werkgever), zodat ze tijdens het werk niet losraken.
- Ook het werkstuk op uw werkbank moet goed worden vastgezet. Hiermee voorkomt u dat het onverwacht omvalt, wegglijdt of wegschiet terwijl u werkt.
- Zorg ervoor dat u rechtop staat en op de juiste hoogte ten opzichte van uw werk. Vermijd bukken en uitstrekken, want dat brengt niet alleen grotere veiligheidsrisico's met zich mee, maar vergroot ook nog eens de kans op lichamelijke klachten.
- Houd uw elektrische handgereedschap met beide handen vast. Een wegschietende boor of zaag kunt u onmogelijk met één hand beheersen.
- Draag de aangewezen persoonlijke beschermingsmiddelen. Vooral bij werkzaamheden waarbij hout- of metaalsplinters, vonken of stofwolken vrijkomen is dit van groot belang.
- Voorkom dat u aan het werk gaat met loshangende hemdsmouwen. Doe polshorloges en armbanden af en zorg ervoor dat er aan uw werkhandschoenen geen uitstekende lussen zitten. Wanneer uw kleding of sieraden door uw draaiende gereedschap gegrepen worden, kan dat ernstige verwondingen opleveren.
- Wanneer u een grote klus moet afwerken, wissel dan regelmatig van houding en neem op tijd pauze. Zo voorkomt u vermoeidheidsverschijnselen die uw concentratie kunnen verminderen, met alle gevaren van dien. Bovendien voorkomt u op deze manier dat u te lang achter elkaar kracht zet en ononderbroken blootgesteld bent aan de trillingen van uw elektrische gereedschap. Dit kan namelijk lichamelijke klachten veroorzaken, zoals misselijkheid en hoofdpijn.
- Loop nooit rond met draaiende boren, slijptollen of ander gereedschap. Schakel de elektriciteit dus pas in wanneer u in de juiste werkhouding staat en klaar bent om aan uw klus te beginnen. En leg uw gereedschap pas weg nadat u de stroom heeft uitgeschakeld.

Vergeet niet als u klaar bent met uw werkzaamheden uw elektrische gereedschap zorgvuldig op te ruimen, evenals afval en andere werkmaterialen. Op deze manier kunnen collega's na u ook weer veilig aan de slag.

2.12. Toolbox Bouttollen

Bijzonder handig die lucht aangedreven bouttollen. Geïnstrueerde monteurs die dit gereedschap gebruiken, weten wel dat zij hun overall gesloten moeten hebben. De magazijnmedewerker die in een niet gesloten stofjas de bouttol even liet proefdraaien bij het testen weet dit nu ook. Hij was niet geïnstrueerd. Tijdens het testen en laten draaien van de bouttol greep het draaiende deel het loshangende stuk van zijn stofjas. Door de schrik schakelde hij niet direct uit en de jas en mouw met arm erin raakten afgeklemd, waardoor de arm een ernstige pijnlijke kneuzing opliep. Ook medewerkers die niet dagelijks met het gereedschap werken maar wel periodiek controleren en testen, moeten op de hoogte zijn van de directe risico's.

De bouttol, ook wel luchttool genoemd, is een handgereedschap dat op veel plaatsen in de industrie goed van pas komt. De bouttol is makkelijk in het gebruik, maar niet zonder risico's! Als u onzorgvuldig of verkeerd met dit apparaat omgaat, kan dat letsel aan handen en vingers of andere gezondheidskrachten veroorzaken. Houdt u daarom aan de volgende instructies, als u met de bouttol aan de slag gaat:

- Zorg dat uw werkbank schoon is en dat er ook op het werkstuk geen vuil is achtergebleven. Vooral olie-resten en ander glibberig materiaal zijn riskant, omdat u hierdoor tijdens het werken de macht over uw bouttol kunt verliezen.
- Let goed op uw werkkleding als u met de bouttol aan de slag gaat. Zorg dat de randen van uw werkhandschoenen niet door de draaiende kop van de tol gegrepen kunnen worden. Om dezelfde reden mogen de mouwen van uw werkhemd niet slobberen. Armbanden dragen is streng verboden en ook horloges kunnen heel gevaarlijke situaties opleveren!
- Ga in de juiste werkhouding voor uw werkstuk staan. Dat wil zeggen: recht ervoor en op een gemakkelijke hoogte, zodat u niet boven uw macht werkt. Op deze manier verdeelt u uw krachten optimaal tijdens het vaak zware werk met de bouttol, en raakt u niet onnodig snel vermoeid. Houd de bouttol altijd met twee handen vast om de grip op het apparaat niet te verliezen.
- Bevestig moeren goed op de kop van de tol en vergeet niet om er een rubberen beschermingsring tussen te plaatsen. Zo voorkomt u dat de moer losschiet. Zorg dat de moerkop er goed overheen past. Doet u dit niet, dan loopt u het risico dat de tol tijdens het werk wegslaat. En vanwege de kracht waarmee dat gebeurt, kunnen u of de collega's in uw buurt ernstig letsel oplopen.
- Ook een goed passende borgpen is heel belangrijk bij het werken met de bouttol.

U bevestigt de pen tussen de tol en de moerkop met de bijbehorende rubberring. Vervang de borgpen nooit met bijvoorbeeld een spijker of een ander metalen voorwerp, zoals ijzerdraad. Het gevaar is groot dat een geïmproviseerde vervanger losschiet of achter uw werkhandschoen grijpt, met verwondingen aan handen of polsen als gevolg!

2.13. Toolbox Voorzorgsmaatregelen bij slijpwerkzaamheden

De monteur moest heel wat materiaal 'weglijpen'. Het was veel meer dan bij de werkvoorbereiding was bepaald. Het was aangenomen werk en zijn leidinggevende zei wel dat hij flink door moest werken omdat de klus anders te veel tijd in beslag zou nemen. Nu had de monteur weleens gehoord dat als je stukjes uit de slijpschijf knipt met een waterpomptang het slijpen dan veel sneller zou gaan, en inderdaad: hoewel hij wel meer last had van de trillingen van de haakse slijptol ging het slijpen aanzienlijk sneller. Maar waar deze monteur niet op rekende was dat hierdoor scheuren in de slijpschijf ontstonden. Als frisbees vlogen de stukken slijpschijf met grote snelheid rond. Gelukkig werd niemand geraakt. Maar dat was dan ook meer geluk dan wijsheid. Zijn collega's hebben hem uit boosheid een aantal dagen links laten liggen.

Slijpen met een handslijpmachine is vaak precisiewerk, waar u al uw concentratie voor nodig hebt. Maar niet alleen met het te slijpen werkstuk moet u nauwkeurig omspringen. Zodra u met de slijpmachine aan de slag gaat vraagt ook uw persoonlijke veiligheid extra aandacht.

Houdt u zich daarom aan de volgende regels:

- Goede oogbescherming is bij slijpwerkzaamheden van levensbelang. Tijdens het slijpen komen immers vonken en splinters vrij, die onherstelbaar oogletsel kunnen veroorzaken. Een veiligheidsbril is niet voldoende: alleen met een ruimzichtbril zijn uw ogen én de rest van uw gezicht voldoende beschermd.
- Niet iedere slijpmachine werkt op dezelfde manier. Ga voordat u de machine aanzet na hoe u deze moet gebruiken en vraag bij twijfel na bij uw werkgever of een ervaren collega. Let ook goed op de waarschuwingstekens op de machine.
- Verschillende soorten slijpwerk vragen om verschillende soorten slijpschijven. Bij afbramen is een doorslijpschijf bijvoorbeeld ongeschikt. Bepaal dus vooraf goed welke slijpschijf u moet gebruiken, want de kans dat de schijf breekt bij onjuiste belasting of overbelasting is groot.
- Controleer of uw werkstuk goed vaststaat, voordat u de slijpmachine aanzet. Zorg er ook voor dat de doorgeslepen delen van het werkstuk niet los kunnen schieten of naar elkaar toe bewegen, waardoor de slijpschijf klem kan komen te zitten.
- Neem altijd een veilige positie in ten opzichte van de slijptol en uw werkstuk. Dit betekent op een hoogte die aangepast is aan uw natuurlijke lichaamshouding, zodat u geen geforceerde bewegingen maakt en uw kracht optimaal gebruikt. Houd voldoende afstand. Op deze manier wordt uw lichaam niet geraakt wanneer de slijptol onverwacht wegslaat.
- Houd de slijpmachine altijd met twee handen vast terwijl u werkt. Met één hand hebt u niet genoeg kracht om het apparaat in bedwang te houden.
- Leg de slijptol nooit neer zonder dat u deze hebt uitgeschakeld, ook niet als u snel iets aan uw werkstuk wilt verstellen. Een draaiende slijpschijf kan wegschieten en ernstige verwondingen toebrengen.

2.14. Toolbox Hogedruk-vloeistofreiniging

Een langwerpige, liggende tank met een diameter van ca. 2 meter moet inwendig worden gereinigd via een mangat in het midden bovenop de tank. Staande op een bordes spuit een hogedrukspuiter met zijn lans in de tank. De schrik zat er goed in toen hij in de tank een groot gebonk en geschreeuw hoorde. Hij had zich niet op de hoogte gesteld of er nog personen in de tank waren. Ook de werkvergunning vermeldde dit niet. Gelukkig liep dit incident goed af: geen persoonlijk letsel. Men dient in de voorbereiding (werkvergunning) en direct voorafgaande aan de werkzaamheden te controleren of het te reinigen gebied vrij is van personen!

Bij het schoonmaken en onderhoud van bijvoorbeeld gebouwen, tanks of drums, wordt vaak gebruik gemaakt van hogedruk-vloeistof-reiniging. Dit werk mag alleen uitgevoerd worden door werknemers die daarvoor zijn opgeleid en een vergunning hebben.

Het gaat immers om zware en gespecialiseerde apparatuur, waarbij de druk kan oplopen tot ongeveer 800 bar. Als de regels voor veilig werken op en rondom de werkplek worden overtreden, kunnen er levensgevaarlijke situaties ontstaan!

Moet u zelf hogedruk-reinigen of werkt u in de buurt van hogedruk-werkzaamheden, let u dan op de volgende veiligheidsvoorschriften:

- De plaats waar de reinigingswerkzaamheden worden uitgevoerd, moet zijn afgezet met opvallend geel-zwart geblokt waarschuwingslint of een andere opvallende markering. Alleen de werknemers die de hogedruk-apparatuur bedienen, mogen zich binnen deze afzetting begeven. Als u merkt dat de afzetting niet in orde is, probeert u deze dan niet zelf te herstellen, maar waarschuw onmiddellijk uw voorman of afdelingshoofd.
- Op zo'n vijf tot zes meter afstand van de plaats waar gereinigd wordt, dienen speciale waarschuwingsborden te worden geplaatst. Zo lopen ook toevallige voorbijgangers geen onnodige risico's.
- Bescherm ook de toevoerslangen naar de reinigingsapparatuur. Zorg ervoor dat er geen materialen op worden gezet of tegenaan kunnen stoten, want zelfs de kleinste scheur of barst in de toevoerslang levert grote risico's op! Moet er in de buurt van de reinigingswerkzaamheden verkeer passeren, plaats dan bruggen over de slangen.
- Voor de werknemers die de hogedrukapparatuur bedienen, is speciale werkkleding verplicht. Maar ook voor collega's die in de omgeving werken, is gehoorbescherming verplicht. Het geluid dat geproduceerd wordt tijdens de hogedruk-reiniging kan onherstelbare oorbeschadiging veroorzaken.

2.15. Toolbox Gas en zuurstof

Alvorens autogene werkzaamheden uit te voeren, dient u zich van de bedrijfseigen voorschriften en de juiste werking van de apparatuur op de hoogte te stellen.

Ga na met welk gas (menggas, tetreen, propaan, butaan of acetyleen) er gewerkt wordt.

Let op: Menggas, butaan, propaan en zuurstof zijn zwaarder dan lucht en blijven op de bodem hangen.

In algemene zin zijn de volgende regels van toepassing.

- Zorg voor aanvang van de werkzaamheden voor brandpreventie (blusmiddelen, werkomgeving, vluchtwegen).
- Controleer de apparatuur en toebehoren altijd voor gebruik (gebreken, lekkages, werking beveiligingen).
- Stel de werkdruk van gas en zuurstof niet hoger in dan noodzakelijk.
- Open de afsluiters langzaam (in verband met drukstoten).
- Bevestig de slangen door middel van snelkoppelingen of slangklemmen aan de brander.
- Een snelkoppeling mag niet als afsluiter gebruikt worden.
- Bij het gebruik van acetyleen moet altijd een vlamdover direct na de reduceer aangebracht zijn.
- Reparaties aan branders mogen alleen door deskundige personen worden uitgevoerd. Lekke slangen dienen zo snel mogelijk vervangen te worden en sluit bij lekkage altijd eerst de toevoer af.
- Per 10 meter slang mag maximaal één reparatie aanwezig zijn. Met dien verstande dat in de eerste 10 meter vanaf de brander geen reparatie is toegestaan.
- Zorg altijd voor een goede ventilatie.
- Leg slangen zo neer dat de kans op beschadiging zo klein mogelijk is.
- Pas bij gebruik van een snij- of lasbrander de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen toe.
- Kom nooit met olie of vet aan de zuurstofafsluiters of -ventielen.
- Brand nooit boven brandbare ondergrond (schoonmaken, afdekken) en gas- en zuurstofslangen.
- Gebruik zuurstof nooit voor leeflucht, schoonblazen, koelen en/of ventileren.
- Pas op met het lassen aan ontvette delen omdat hierbij zeer schadelijke stoffen kunnen ontstaan.
- Bij het lassen aan werkstukken welke zijn voorzien van beschermingslagen dienen deze lagen ter plaatse van de las verwijderd te worden.
- Bij het voor langere tijd onderbreken van de werkzaamheden dienen de afsluiters van het verdeelstuk of fles gesloten te worden en de apparatuur en slangen afgekoppeld te worden.
- Verwijder niet in gebruik zijnde slangen.
- Controleer na afloop van de laswerkzaamheden de omgeving van de lasplek op smeulend vuur en dergelijke.

Gebruik in besloten ruimten

In aanvulling op het bovenstaande gelden nog de volgende regels.

- Gebruik altijd vacuümventielen bij gassen die zwaarder zijn dan lucht (butaan, propaan en menggas).
- Sluit bij einde werktijd de afsluiters aan het verdeelstuk, koppel de apparatuur en slangen af en haal de slangen uit de ruimte.
- Verdeelstukken (koetjes) mogen alleen bovendecks opgesteld worden.

Toolbox Luchtslangen

Veel bedrijfsongevallen zijn te wijten aan onvoorzichtigheid en het niet opvolgen van veiligheidsmaatregelen. Toch is niet elk bedrijfsongeval toe te schrijven aan de werknemer zelf. Soms is het de werkgever die de zaken onzorgvuldig heeft aangepakt en daarmee zijn werknemers onnodige risico's laat lopen. Zoals in het volgende geval.

In de toolbox-meeting waren ze al eens genoemd: nieuwe luchtslangkoppelstukken waarmee je de lucht uit de slang kunt laten lopen voordat je afkoppelt. De leidinggevende gaf het door aan de directie. De directie vond het te duur om de bestaande luchtslangkoppelstukken te vervangen door veiligere. Maar na een ongeval dacht men er anders over.

Wat gebeurde er? De eerste monteur zette de luchtcompressor stil en koppelde de luchtslangen van het pneumatisch aangedreven gereedschap af. Het reduceerventiel was door een collega iets wijder geopend om meer luchtdruk te krijgen. Het gevolg was dat de luchtdrukspanning in de slangen aanzienlijk hoger was dan gewoonlijk. Toen de eerste monteur de slang loskoppelde sloeg het koppelstuk tegen zijn gezicht en vernielde twee voortanden.

De directie veranderde van mening en investeerde. Het pakte flink duurder uit: men draaide ook op voor de tandartskosten en die waren aanmerkelijk hoger dan de nieuwe luchtslangkoppelstukken.

Of u hem nu gebruikt bij werkzaamheden als hogedrukreiniging of voor de toevoer van zuurstof naar uw persluchtmasker: de luchtslang is een onmisbaar hulpmiddel bij vele werkzaamheden in de (petro-)chemische industrie. Op het eerste gezicht lijkt de luchtslang geen bron van gevaar. Toch dient u er heel zorgvuldig mee om te springen. Want ook luchtslangen kunnen, als ze onjuist worden gebruikt, de oorzaak zijn van ernstige ongevallen.

Let dus op de volgende punten wanneer u bij uw werkzaamheden van luchtslangen gebruik maakt:

- Zorg ervoor dat luchtslangen niet dwars over toegangswegen of gangpaden liggen. Zo vermijdt u dat u of uw collega's struikelen. Bovendien voorkomt u op deze manier dat er met karretjes of andere voertuigen overheen gereden wordt, waardoor de luchtslang beschadigd kan raken en kan gaan lekken.
- Houd de luchtslang bij zwaar en rollend materieel vandaan. Als de slang klem komt te liggen onder een zware last is de kans op beschadigingen groot.
- Mocht u een beschadiging aan de luchtslang ontdekken, meld dit dan aan uw voorman of afdelingshoofd. Probeer niet zelf reparaties uit te voeren. Alleen een deskundig gerepareerde luchtslang is veilig in het gebruik.
- Controleer, voordat u met een luchtslang aan het werk gaat, of de slangenklemmen goed zijn aangedraaid en goed op de tule van de koppeling passen. Op deze manier voorkomt u dat een luchtslang tijdens uw werkzaamheden plotseling wegslaat, met alle risico's van dien.
- Zorg ervoor dat er geen knikken in de slang voorkomen. Hierdoor zouden gedeelten van de luchtslang onder onhoudbare druk kunnen komen te staan en springen.
- Wanneer u tijdens uw werkzaamheden een persluchtmasker draagt, dient u zo mogelijk nog zorgvuldiger met de luchtslang om te gaan dan gewoonlijk. Bij beschadiging van de toevoerslang kan namelijk een levensgevaarlijke situatie ontstaan.
- Koppel de slang na afloop van uw werkzaamheden altijd af en rol deze zorgvuldig op. Zoals u ziet is een serie eenvoudige handelingen voldoende om de risico's van luchtslangen tot een minimum te beperken. Wanneer u deze handelingen inpast in uw dagelijkse routine, maakt u het werken een stuk aangenamer en veiliger - niet alleen voor uzelf, maar ook voor uw collega's.

2.16. Toolbox Veilig werken met gasflessen

Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen lijkt soms onnodig lastig. Toch zijn ze niet voor niets verplicht. Uw eigen gezondheid gaat boven alles. De werknemer in het volgende praktijkvoorbeeld zal daarom de volgende keer niet meer twifelen om zijn persoonlijke beschermingsmiddelen aan te trekken voor hij aan de slag gaat.

De gevaren van het gas kennen en weten wat je moet doen om lekkage te voorkomen en wat je moet doen als er gaslekkage is. Ja, dat weten de meeste lassers branders wel. In dit geval wist een jonge monteur dat ook. Voor hij een stuk plaatmateriaal ging branden controleerde hij slangen, branders, brandblusser stand-by. Waar hij niet op lette was of de gasflessen wel geborgd waren tegen omvallen. De flessen stonden los bij een muur. De achteruitrijdende vorkheftruckchauffeur raakte ze even en ze vielen om. Gelukkig werd niemand door de vallende flessen geraakt en stoten ze niet lek. De jonge monteur werd er door een ervaren collega op gewezen dat er wel een ramp had kunnen gebeuren.

Butaan- en propaangasflessen worden in de (petro-)chemische industrie veel gebruikt. Ze zijn eenvoudig te hanteren, maar vereisen wel extra oplettendheid.

Als u er onvoorzichtig mee omgaat, kunnen immers gaslekken ontstaan, met alle gevaren van dien. Houdt u zich daarom altijd aan de volgende instructies:

- Sluit de gasfles zo mogelijk in de buitenlucht aan. Kan dat niet, doe het dan in een goed geventileerde ruimte. In alle gevallen mag er nooit open vuur in de buurt zijn. Roken is dus streng verboden.
- Houd de gasfles altijd rechtop, tijdens het aansluiten én daarna, ook als de fles vervoerd wordt. Zo is de kans op lekken minimaal.
- Het aansluiten van een butaan of propaanfles mag alleen gebeuren met de rubber slang die daarvoor bestemd is. Zorg ervoor dat u de slang strak om de slangpilaar van de fles schuift, zonder dat er gas uit de hals kan ontsnappen. Zet de slang altijd met een slangklem vast.
- Het gas mag alleen via een drukregelaar uit de fles in de gasleiding stromen. Controleer voordat u de gasfles in gebruik neemt of de drukregelaar werkt.
- Wilt u de verbindingen tussen de fles en de verbruiksapparaten controleren, doe dat dan met zeepsop. Gebruik hiervoor nooit een lucifer of aansteker.
- Open de kraan van de fles met de hand. Als de kraan weigert, ga dan niet sleutelen met de waterpomp-tang of ander gereedschap. Stuur de ongeopende fles meteen terug naar het depot of waarschuw uw werkgever.
- Vervoer gasflessen altijd mét beschermkap.
- Draai de fleskraan na afloop van uw werk zorgvuldig dicht. Doe dit echter pas nadat u alle kranen van de verschillende verbruikstoestellen hebt afgesloten.
- Zet butaan- en propaangasflessen niet bij kelderopeningen of bordesranden en gebruik ze niet in het felle zonlicht. Bent u klaar met uw werk, berg de gasfles dan meteen op in het rek of het depot dat daarvoor bestemd is.

Het kan voorkomen dat u ondanks al uw voorzorgsmaatregelen toch gas ruikt in de buurt van de butaan- of propaanfles. Neem in dit geval geen enkel risico. Doof sigaretten en ander vuur en waarschuw uw collega's. Elektrische schakelaars mogen niet meer worden bediend, omdat hierbij vonken kunnen overslaan die explosies veroorzaken. Controleer of de kraan van de gasfles goed is afgesloten. Als u een lek ontdekt, koppelt u de defecte fles dan snel maar voorzichtig los en voer hem - rechtop - naar buiten af.

2.17. Toolbox Veilig omgaan met gevaarlijke stoffen

Algemeen

Op verfproducten, verdunningsmiddelen, schoonmaakmiddelen en dergelijke staan gevarensymbolen. Deze zijn overal in Europa hetzelfde. Ze staan in het zwart op een oranje achtergrond. Lees, naast de symbolen, ook de op de verpakking aangegeven R(risk) en S (safety) zinnen.

Deze zinnen geven aanvullende informatie op welke wijze u veilig niet het product kunt omgaan.

In algemene zin geldt:

- Houd het product verwijderd van eet- en drinkwaren.
- Werp afval/restanten niet in de afvoer (riool, gootsteen), op de grond of in het oppervlakte water.
- Bij ongeval of indien men zich onwel voelt dient een arts te worden geraadpleegd, waarbij hem het etiket van het product getoond moet worden.

Verklaring gevarensymbolen

We kunnen de volgende gevarensymbolen aantreffen:

Licht ontvlambare en ontvlambare stoffen kunnen door een vlam of vonk tot ontbranding komen.

Maatregelen

- Bij het werken met licht ontvlambare en ontvlambare producten dient geen open vuur of licht gebruikt te worden. Roken, vonkgevaarlijke werkzaamheden, lassen of branden is dus niet toegestaan.
- Ruimten dienen goed te worden geventileerd.
- Besmeurde lappen en poetsdoeken moeten in afsluitbare afvalbakken worden gedeponerd.
- Brandblusmiddelen dienen in de buurt aanwezig te zijn.

Giftige en (in mindere mate) schadelijke stoffen kunnen door inademing of door opname via de huid of mond gevaarlijk zijn. Deze gevolgen kunnen direct merkbaar zijn of pas na verloop van tijd.

Maatregelen

- Ruimten dienen goed te worden geventileerd.
- Besmeurde lappen en poetsdoeken moeten in afsluitbare afvalbakken worden gedeponneerd.
- Niet eten, drinken of roken.
- Gebruik geschikte adembeschermingsmiddelen, draag beschermende kleding, gelaatbescherming (ogen en/of gezicht) en handschoenen.

Corrosieve stoffen en in mindere mate irriterende stoffen kunnen op de huid en /of slijmvliezen een uitwerking hebben variërend tussen irritaties en ontstekingen.

Maatregelen

- Niet eten, drinken of roken.
- Gebruik eventueel adembescherming.
- Gebruik beschermende kleding en handschoenen. Bescherm gelaat en/of ogen.
- Huid of ogen moeten bij aanraking met veel water af/uitgespoeld worden.
- Trek vuile kleding direct uit.

Een gevaarlijke stof is oxiderend wanneer die stof bij aanraking met andere stoffen (in het bijzonder ontvlambare stoffen) reacties geeft, waarbij veel warmte vrijkomt (brand). Deze stoffen kunnen gemakkelijk inwerken op huid en kleding.

Maatregelen

- Niet gebruiken in combinatie met andere stoffen
- Gebruik beschermende kleding en handschoenen. Bescherm gelaat en/of ogen.
- Huid of ogen moeten bij aanraking met veel water af/uitgespoeld worden.
- Trek vuile kleding direct uit.

2.18. Toolbox Veilig werken met elektriciteit

Welke werkzaamheden u ook verricht, het is altijd belangrijk dat u de persoonlijke beschermingsmiddelen draagt die daarvoor zijn bestemd. Ook als u haast hebt, zoals we in het volgende praktijkverhaal zien.

De elektromonteur in storingsdienst werd van huis geroepen. Een storing in de elektrische installatie van de zuivelfabriek moest zo snel mogelijk worden verholpen. Hij had in zijn opleiding geleerd dat je niet zo maar aan onder spanning staande delen mocht werken. De productiechef van de zuivelfabriek maande hem tot spoed. Het was hem veel waard dat de storing zo verholpen zou kunnen worden dat de elektrische spanning niet zou worden uitgeschakeld. De elektromonteur maakte hier bezwaar tegen, maar kreeg te horen dat zijn collega's deze storing ook altijd verholpen terwijl de installatie niet spanningsloos werd gemaakt. De elektromonteur werd onder druk gezet en gaat aan de slag. Niemand kon precies vertellen hoe het kwam. In de fabriek hoorde het productiepersoneel een knal en zag het een grote lichtflits. De elektromonteur werd afgevoerd naar het ziekenhuis met grote derdegraads brandwonden aan het gezicht. Hij had onherstelbaar letsel, jarenlang operaties en pijn. Er was grote schade in de fabriek, een (straf)veroordeling van de rechter en een productiechef die zich schaamde voor zijn gedram. Hoeveel waarde kennen we toe aan veilig werken?

'Hoogspanning: levensgevaarlijk' is een welbekend waarschuwingssignaal op elektrische installaties. Toch is het in alle gevallen noodzakelijk om zeer zorgvuldig om te gaan met elektriciteit. Een gelijkspanning lager dan 120 V of wisselspanning lager dan 42 V is in principe niet gevaarlijk als een mens ermee in contact komt. Maar voor kortsluiting of stroomschokken is ook een lagere stroomspanning al voldoende. En de gevolgen daarvan kunnen zeer ernstig zijn.

Zorg er daarom altijd voor dat u de volgende wenken en voorschriften opvolgt:

- Controleer voordat u met elektrische apparaten aan de slag gaat, of deze niet defect zijn. Gebruik defecte apparatuur niet, ook al lijkt het maar om een kleine hapering te gaan, maar waarschuw uw voorman of afdelingshoofd. Probeer nooit zelf een defect aan elektrisch materiaal te repareren.
- Ga voordat u elektrische apparatuur aansluit na of de stekkers goed geaard zijn.
- Wees erop attent dat u stekkers bij het insteken en uittrekken altijd bij de beveiligde kunststof beschermkap vasthoudt, en vermijd aanraking met de metalen stroomstekers of met het stopcontact.
- Houd stekkers en koppelingen tussen stroomdraden ver van plassen en andere vochtige plekken.
- Breng verdeelkasten zo dicht mogelijk bij het voedingspunt aan.
- Zorg dat er geen elektrische snoeren over de vloer lopen, maar hang deze op. Als dat niet mogelijk is, geleid ze dan onderaan langs de wand, zodat de looppaden vrij blijven.
- Berg na afloop van uw werkzaamheden niet alleen de elektrische apparatuur zelf, maar ook stroomdraden, verlengsnoeren en haspels onmiddellijk op.

Elektrische apparaten worden volgens strenge wettelijke voorschriften ontworpen. Door regelmatig onderhoud zorgt uw werkgever ervoor dat ze zo veilig mogelijk blijven in het gebruik. Maar pas wanneer u zelf alle veiligheidsvoorschriften opvolgt, weet u zeker dat u voor uzelf en uw collega's de gevaren tot een minimum beperkt.

2.19. Toolbox Veilig werken in besloten ruimten

Een lasser verrichtte werkzaamheden in een tank die als opslagruimte was gebruikt voor licht ontvlambare gassen. De leverancier van de tank had deze echter onvoldoende schoongespoeld, zodat er resten gas waren achtergebleven.

Tijdens het lassen ontstond er een steekvlam, waardoor de lasser brandwonden aan gezicht en handen opliep.

De lasser was er niet van op de hoogte dat de tank waarin hij werkte gevaarlijke stoffen had bevat. De leverancier had dit niet aan zijn werkgever gemeld, en er had ook geen gasmeting vooraf plaatsgevonden. De lasser zelf had dus geen schuld aan het ongeval. Deze case leert echter wel, dat u er altijd goed aan doet om zelf bij uw werkgever na te vragen of de noodzakelijke controles zijn verricht, voordat u in een tank of andere besloten ruimte aan het werk gaat.

Vaak hebt u een speciale toegangsvergunning nodig als u werk gaat verrichten in een besloten ruimte. In de vergunning vindt u bijvoorbeeld informatie over de stoffen die de ruimte heeft bevat en er staat in vermeld of het nemen van gastests of andere metingen verplicht is en welke persoonlijke beschermingsmiddelen u moet dragen. Lees de vergunning goed door voordat u aan de slag gaat en volg de instructies zorgvuldig op. Zijn er onduidelijkheden, aarzel dan niet om uitleg te vragen.

Omdat de risico's bij het werken in besloten ruimten extra groot zijn, gelden er speciale voorzorgsmaatregelen om de kans op ongevallen tot een minimum te beperken. Houdt u zich hier altijd goed aan:

- Ga nooit in een besloten ruimte aan het werk zonder dat uw directe collega's daarvan op de hoogte zijn. Zo weet u zeker dat er snel hulp ter plaatse is, mocht er iets misgaan. Zorg er bij bijzonder gevaarlijke werkzaamheden voor dat er steeds een collega bij de ingang van de ruimte aanwezig is om een oogje in het zeil te houden en u bij moeilijke en/of risicovolle handelingen te assisteren.
- Houd de in- en uitgang(en) van de besloten ruimte vrij van afval, slangen en andere materialen. Als dat mogelijk is, leidt u slangen en kabels door een andere opening naar buiten. Het is van levensbelang dat u de besloten ruimte altijd ongehinderd kunt verlaten.
- Wanneer u met toevoerslangen werkt dient u zeer alert te zijn op het gevaar van lekkage. Controleer vooraf of er geen barsten of scheuren in de slang zitten en zorg ervoor dat koppelingen van slangen zich niet in de besloten ruimte zelf bevinden, maar aan de buitenkant.
- De besloten ruimte moet goed verlicht zijn. 42 V is in de regel voldoende. Controleer vooraf of de verlichting werkt en zorg dat u altijd noodverlichting onder handbereik hebt.
- Let erop dat de elektrische apparatuur waarmee u in de besloten ruimte werkt, goed geaard is.
- Wanneer u aan de slag gaat in een tank, container of andere besloten ruimte waarin gevaarlijke stoffen of andere producten opgeslagen waren, is een gastest of een zuurstoftest vooraf absolute noodzaak. Uw werkgever of afdelingshoofd is ervoor verantwoordelijk dat de test plaatsvindt. Ga, in het belang van uw eigen veiligheid en die van uw collega's, vooraf altijd na of dit inderdaad is gebeurd. Zelfs kleine resten gevaarlijke stof kunnen brand en explosies veroorzaken.
- Bij veel werkzaamheden in besloten ruimten moet steeds meetapparatuur aanwezig blijven om zuurstofgehalte en explosiegevoeligheid te meten. Controleer altijd vooraf of de zuurstof-/explosiemeter echt is ingeschakeld en/of niet defect is. Meld haperingen onmiddellijk aan uw werkgever.
- Een blikseminslag kan levensgevaarlijk zijn. Bij onweer dient u de besloten ruimte dan ook onmiddellijk te verlaten.

Ten slotte: draag altijd de persoonlijke beschermingsmiddelen die voor het werken in de besloten ruimte verplicht zijn. Doet u dit niet, dan is de kans op ernstige ongevallen nog groter dan in de buitenlucht, omdat uw bewegingsvrijheid immers zeer beperkt is.

2.20. Toolbox Lassen en branden

Van je collega's moet je het maar hebben! Een ijzerwerker op de scheepswerf was bezig een stuk plaat uit een tank te branden. Hij gebruikte hiervoor een snijbrander (zuurstof-propan). Dit soort snijwerkzaamheden gaat gepaard met veel lawaai. Een collega wil hem iets vragen en gaat achter de ijzerwerker staan en roept luid zijn naam. De ijzerwerker schrikt en draait zich snel om met de brandende snijbrander in zijn hand. Gevolg: de collega loopt ernstige brandwonden aan een hand op. Lering voor de collega: benader de ijzerwerker zo dat hij je ziet; voor de ijzerwerker: draai je niet direct om met een brandende snijbrander in de hand.

Las- en brandwerkzaamheden mogen alleen uitgevoerd worden als dit op de werkvergunning vermeld staat. Dat is niet voor niets. Omdat u met hitte en open vuur werkt, is de kans op ongevallen groot. Houdt u dus nauwkeurig aan de volgende veiligheidsinstructies:

- Controleer; voordat u aan het werk gaat, uw las- of brandapparatuur op veilige werking. Doe dit dagelijks en zorgvuldig, want een kleine hapering kan grote gevolgen hebben. Dit betekent dat alle kabels, aardingen, klemmen, slangen, lastangen, branders en cilinders nagelopen moeten worden. Controleer ook alle verbindingen, zoals fittingen en koppelingen. Het is van groot belang dat de verschillende onderdelen goed en stevig aansluiten, zodat geen gas of lucht kan ontsnappen.
- Reparaties mogen alleen uitgevoerd worden door bevoegd personeel. Probeer dus nooit zelf een defect te repareren, maar waarschuw meteen uw afdelingshoofd of werkgever.
- In de buurt van de plaats waar u uw las- of brandwerkzaamheden uitvoert, mogen geen brandbare materialen aanwezig zijn. Is dat toch het geval, dekt u ze dan af met brandwerend materiaal.
- Stel uzelf op de hoogte van de noodhandelingen die u moet verrichten wanneer er toch iets zou misgaan. Controleer dus waar zich de dichtstbijzijnde brandmelder bevindt. Uw werkgever is verplicht een goed-gekeurde brandblusser op de werkplek te installeren. Zorg ervoor dat u weet hoe deze werkt.
- Houd looppaden vrij van laskabels, gas- en zuurstofslangen. Als u vlak bij het looppad moet lassen of branden, bevestigt u de kabels en slangen dan minimaal twee meter boven de grond. Gebruik geschikte steunpunten, dus geen verlichtingsarmaturen en proces- of sprinklerleidingen!
- Laat uw las- of brandapparatuur nooit onbeheerd achter. De kans is groot dat er smeulende materialen op de werkplek achterblijven die brand of explosie kunnen veroorzaken.
- Wanneer u klaar bent met uw werkzaamheden dient u alle apparatuur zorgvuldig los te koppelen en op te bergen op de daarvoor bestemde plaatsen. Ruim restmateriaal en afval goed op en wees alert op nasmeulende delen.

2.21. Toolbox Ladders

Het kan iedere werknemer overkomen: gereedschap dat ineens hapert, materiaal dat van een steiger valt. De gevolgen hoeven echt niet altijd fataal te zijn.

Maar zoals het spreekwoord zegt: een ongeluk zit in een klein hoekje.

Sommige incidenten kunnen niet worden voorzien. Toch gebeuren er maar al te vaak ongelukken die eenvoudig voorkomen hadden kunnen warden. Zoals in het volgende geval.

Een elektromonteur was bezig met kabels leggen langs een plafond. Terwijl hij aan het werk was begon de ladder waarop hij stond plotseling weg te glijden. In een reflex greep hij naar houvast - en bleef haken. Het kostte hem een deel van zijn hand. Zijn val werd gebroken, maar de top van zijn middelvinger werd afgerukt.

Dit is een voorbeeld van een ongeluk dat niet had hoeven te gebeuren, als de elektromonteur maar voorzorgsmaatregelen had genomen. Een ladder op een gladde vloer moet vooraf altijd verankerd worden. Dan is wegglijden onmogelijk.

De ladder is zo'n alledaags hulpmiddel dat de risico's ervan gemakkelijk over het hoofd worden gezien. Dat is niet terecht. Veel ongevallen zijn te wijten aan ladders die verkeerd worden gebruikt of in slechte staat verkeren.

Kijk een ladder voor gebruik altijd eerst even na:

- Ontbreken er geen sporten, en is geen van de sporten los of gebroken?
- Bij schuifladders: werken de ophangbeugel en het verlengtouw nog goed? Zorg ervoor dat het verlengtouw goed is vastgebonden aan een van de sporten van het onderste ladderdeel.
- Is de optreklijn nog in goede staat? Zorg er vervolgens voor dat de ladder goed is geplaatst voordat u erop aan het werk gaat:
- Bind de ladder altijd vast. Als dat niet mogelijk is, laat dan een collega de ladder vasthouden terwijl u aan het werk bent. Ook tijdens het vastbinden en losmaken van de ladder moet deze worden vastgehouden.
- Als u de ladder gebruikt om op een verhoogde werkvloer te komen, zorg er dan voor dat deze daar minstens één meter boven uitsteekt.
- Beide poten moeten op een vlakke en goed dragende ondergrond staan. Ze dienen, zo mogelijk, te worden vergrendeld.
- De helling van de ladder moet minstens 1:4 zijn. Dat wil zeggen dat de onderkant van een vier meter lange ladder één meter verwijderd dient te zijn van de muur waar hij tegenaan staat.
- Plaats de ladder nooit tegen een deur die kan opengaan, of daar in de buurt. Wanneer dat toch niet anders kan, zorgt u er dan voor dat uw collega's op de hoogte zijn en dat u een waarschuwbord voor de deur hebt geplaatst.
- Denk ten slotte aan uw schoeisel: waag u nooit met gladde zolen op een ladder. En ook als u eenmaal op de ladder staat, dient u zorgvuldig te werk te gaan:
- Zorg dat u zich met één hand aan de ladder vasthoudt; de andere hand gebruikt u voor uw werk. Heeft u bij uw werkzaamheden toch uw beide handen nodig, gebruik dan een harnasgordel.
- Maak nooit gebruik van de bovenste twee sporten. Het risico dat de ladder wegglijdt is te groot.
- Houd beide voeten op de sporten. Plaats nooit een voet op een leiding of machine. Reik met uw armen en bovenlichaam niet te ver buiten de ladder. Verplaats de ladder als u zich te ver moet uitstrekken.

2.22. Toolbox De trapleer

Even een nieuwe batterij in de brandmelder plaatsen. Het is zo gebeurd. Ja, als je de goede klimmaterialen gebruikt. De trapleer was net niet hoog genoeg. Dan maar gaan staan en reiken op het bovenste plateau. Als je dan ook nog niets hebt om je aan vast te houden, dan zijn alle voorwaarden aanwezig voor een valpartij.

De gebroken pols zorgde voor een aanzienlijk verzuim, dat voor rekening van de werkgever kwam. Voor dat bedrag kun je een aantal langere/hogere trapleren kopen.

De trapleer, het uitklapbare trapje op vier poten dat zowel thuis in het huishouden als op de werkvloer regelmatig goed van pas komt, is eenvoudig in gebruik maar vereist toch speciale aandacht. Waar moet u op letten voordat u ermee aan de slag gaat?

- Controleer allereerst of de trapleer nog helemaal in goede staat verkeert. Een missende beschermkap onder een van de poten lijkt een onschuldig manco, maar kan er de oorzaak van zijn dat de trap verschuift of wankelt, met alle (grote) risico's die dat met zich meebrengt. Meld ieder defect direct aan uw werkgever.
- Zorg dat u de trapleer helemaal uitklapt. De top moet horizontaal en in het aangrijpingspunt van het onderstel vergrendeld zijn, voordat u de trap veilig kunt beklimmen.
- Ook een stabiele ondergrond is van groot belang. Zet de trapleer vlak neer. Een schuine ondergrond is uit den boze! Is de werkvloer rul of oneffen, dek deze dan af met een stevige plank of ander vloerdeel dat stevig genoeg is om het gewicht van de trapleer en uzelf te dragen.
- Trapleren zijn er in verschillende hoogtes. Zodra ze meer dan zeven sporten hebben, kan dat — zeker bij lichtgewicht aluminium modellen — tot instabiliteit leiden. Daarom moeten dergelijke hoge trapleren worden vastgebonden of verankerd.
- Metalen trapleren mogen niet worden gebruikt bij elektrisch lassen. Plaats ze bovendien nooit in de buurt van elektrische leidingen en in spanningsruimtes. Metaal geleidt immers stroom en dat kan zeer gevaarlijke situaties opleveren.
- De top van de trapleer is bedoeld om materiaal op te plaatsen, niet om menselijk gewicht te dragen. Ga hier dus nooit op staan of zitten. Wanneer u toch hoger moet reiken dan de hoogste sport van de trapleer, maak dan gebruik van een ladder of steiger.
- Wees bijzonder oplettend wanneer u eenmaal op de trapleer staat. Houd de trap altijd met één hand vast aan de aangrijpbeugel. Vermijd onverwachte bruuske bewegingen waardoor de trapleer zou kunnen gaan wiebelen en reik nooit te ver met uw lichaam naar buiten. Wanneer u uw ledematen zozeer moet uitstrekken dat ontspannen bewegingen belemmerd worden, verplaats dan de trapleer gewoon een eindje opzij.
- Wanneer u de trapleer afdaald, bijvoorbeeld om pauze te houden, laat er dan geen gereedschappen of ander materiaal op achter.

Wanneer u klaar bent met uw werkzaamheden, berg dan de trap altijd onmiddellijk op. Teer, olie en ander vuil dat op de trapleer is achtergebleven, maar ook bijvoorbeeld regenvocht, vergroten de kans op instabiliteit en uitglijden. Confronteer uzelf of uw collega's bij het volgende gebruik niet met onaangename verrassingen en neem vuil of vocht af vóórdat u de trapleer opbergt.

Omdat deze niet zo hoog is als een ladder of steiger, lijkt een val vanaf de trapleer op het eerste gezicht onschuldig. Toch is dit maar schijn, want ook een korte maar ongelukkige val kan ernstig letsel opleveren. Pas wanneer u zich altijd aan bovenstaande voorschriften houdt, is het werken met trapleren werkelijk net zo veilig als het lijkt!

2.23. Toolbox Stellingen en steigers

Wie op grote hoogte werkt kan diep vallen. En niet alleen vanaf een stelling of steiger. Ook een eenvoudige ladder brengt altijd risico's met zich mee. Dat ondervond een elektromonteur, die bezig was met het trekken van kabels.

De monteur stond daarbij op de bovenste treden van een vijf meter hoge ladder, maar was vergeten deze goed aan de werkvloer te verankeren. Daardoor begon de ladder weg te lijden en viel de monteur naar beneden. Hij liep flinke kneuzingen op aan zijn heup en knie.

Een ladder moet altijd worden vastgezet. Als de monteur even had stilgestaan bij deze eenvoudige veiligheidsmaatregel voordat hij zijn ladder beklom, zou hij dit ongeval hebben kunnen voorkomen.

Fabrikanten van stellingen en steigers doen er alles aan om deze zo veilig mogelijk te construeren. Maar ook u als werknemer kunt aan uw eigen veiligheid - en aan die van uw collega's - een steentje bijdragen door verantwoord met stellingen en steigers om te gaan.

Of u nu op verankerde stellingen of op een rolsteiger werkt, wees altijd alert op de volgende aandachtspunten:

- Ga, voordat u aan het werk gaat, eerst na of de stelling op de verschillende controlepunten voldoet. Het is zeer belangrijk dat er geen onderdelen ontbreken, dat alle onderdelen goed gemonteerd zijn en dat de stellingvloeren recht lopen. Eén enkele constructiefout kan zeer ongelukkige gevolgen hebben.
- Zorg ervoor dat de stelling op vlak terrein staat, zonder gaten en met een vaste ondergrond. De stelling mag in geen geval hellen of scheefzakken.
- Soms is het niet te vermijden dat de stelling op een terrein staat dat niet egaal is. Vergeet zeker in dat geval nooit uw harnasgordel te dragen en baken het terrein rond de stelling af.
- Wanneer u de stelling opgaat, let er dan op dat u beide handen vrij hebt. Houd uzelf, ook bij het afdalen, met beide handen aan de ladder of opgang vast.
- Haal geen stellingplanken uit de vloer. Gebruik stellingplanken of -pijpen nooit als losse stelling of als loopbrug tussen steigers onderling. Wanneer u wilt dat er iets aan de stelling gewijzigd wordt, overleg dat dan met uw voorman of afdelingshoofd. Alleen een bevoegde stellingbouwer mag de veranderingen uitvoeren. Denkt u er bovendien aan dat een stelling waaraan wijzigingen zijn aangebracht, altijd eerst opnieuw dient te worden gekeurd voordat hij mag worden gebruikt.
- Gebruik de stellingpijpen niet als hijskraan. De kans dat u de stelling daarmee ontwricht is te groot. Mocht u materialen op de stelling nodig hebben, hijst u ze dan omhoog met touwen of kettingen.
- Wanneer u op hoogte met elektrisch gereedschap moet werken, dient de stelling geaard te zijn. Controleer, voordat u aan de slag gaat, altijd of dit het geval is. Zorgt u er bovendien voor, dat uw elektrische gereedschap dubbel geïsoleerd is.
- Wanneer u de stelling verlaat, zorg er dan altijd voor dat u geen materialen en gereedschap achterlaat. Houd de stellingvloer begaanbaar voor uzelf en uw collega's. Daarmee voorkomt u vallen of struikelen.

Het werken op verrijdbare steigers vraagt om extra voorzorgsmaatregelen.

Doordat deze rolsteigers steunen op wielen, en omdat ze bestaan uit lichtere constructiematerialen, zijn ze minder stabiel dan gewone stellingen.

De kans op kantelen is groot.

Neem daarom niet alleen de algemene voorzorgen die gelden voor alle soorten stellingen en steigers, maar let ook speciaal op de volgende punten:

- Controleer of de wielen van de rolsteiger goed bevestigd zijn, en of de blokkeerinrichting van de wielen functioneert. Ga nooit aan het werk op een steiger waarvan de wielen niet op de rem staan. Daarmee voorkomt u dat deze tijdens uw werkzaamheden weggrolt.
- Zorgt u ervoor dat de vloer waarop de rolsteiger staat vlak is en dat gaten zijn afgedekt. Als dat niet mogelijk is, dienen de wielen geplaatst te worden in houten of stalen geleidingen. Zo kan de steiger zonder schokken worden verplaatst.
- Ga bij harde wind alleen op een rolsteiger aan het werk als deze is vastgemaakt aan een stevige en in de ondergrond verankerde constructie, of maak gebruik van tuidraden.
- Wanneer u de rolsteiger wilt verplaatsen, zorg er dan voor dat deze niet belast is met personen of materialen. Probeer ook nooit om de steiger over luchtslangen, buizen of andere obstakels heen te tillen. Het risico van omvallen is te groot, met alle gevaren van dien.

Steigers en rolstellingen vragen, kortom, nog meer aandacht voor veiligheid dan werkzaamheden op de grond. Maar met dat beetje extra aandacht zorgt u ervoor dat het werken op hoogte geen evenwichtsoefening wordt.

Persoonlijke valbeveiliging

Jaarlijks lopen duizenden werknemers ernstig of minder ernstig lichamelijk letsel op als gevolg van een val van grote hoogte. Ook de beste voorzorgsmaatregelen kunnen het werken op een stelling of steiger niet voor honderd procent veilig maken. Daarom is het zaak dat u altijd rekening houdt niet het risico van een val, en dat u zich daar met de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen zo goed mogelijk tegen beschermt. Vanaf een hoogte van twee meter is het gebruik van een van de volgende persoonlijke valbeschermingsmiddelen verplicht.

- De vanggordel. Deze gordel wordt ofwel om het middel, ofwel om de borst gedragen. Via het koord of de vanglijn die aan de gordel is bevestigd, bent u verbonden aan de steiger of aan andere objecten waarop of waarlangs u zich op hoogte beweegt. Door het gebruik van speciale remmen en klemmen tezamen met de vanglijn kan een eventuele val worden afgeremd en wordt voorkomen dat het lichaam een al te grote klap te verduren krijgt.
- De harnasgordel of vestgordel. Omdat dit type gordel het bovenlichaam omsluit, is het nog veiliger in gebruik dan de vanggordel. De klap die u krijgt als u valt, wordt beter over het lichaam verdeeld en afgeleid naar het zitvlak, zodat de kwetsbare organen beter worden beschermd. Bovendien is het uitgesloten dat u bij een val ondersteboven komt te hangen. Het harnasgordel is speciaal geschikt voor werkzaamheden waarbij de kans op vallen en op ernstig letsel nog groter is dan bij andere klussen op hoogte, bijvoorbeeld wanneer de leuning van de steiger niet helemaal compleet zijn of als de ondergrond waarop deze staat niet helemaal vlak is.

Het werken met val- of harnasgordels is vaak erg hinderlijk. Zij beperken uw bewegingsvrijheid en u moet de haken en klemmen steeds weer los- en vastmaken wanneer u zich bij uw werkzaamheden verplaatst. Toch wegen deze bezwaren niet op tegen het risico dat u loopt wanneer u onbeschermd aan de slag zou gaan.

De gevolgen van een val vanaf grote hoogte zijn vaak vele malen erger.

2.24. Toolbox Beveiliging bij openingen in vloeren en bordessen

Dagenlang ging het goed. De monteurs en medewerkers van het isolatiebedrijf waren helemaal gewend aan de openingen in de vloeren van de fabriek in aanbouw. Ze wisten allemaal precies waar je kon lopen en waar de openingen waren. Niemand voelde zich verantwoordelijk voor het dichtleggen. O ja, de timmerlieden hadden in het begin van het project alle openingen goed afgedekt met plaatmateriaal. Maar daarna moest er vaak een en ander door de openingen getransporteerd worden. Het was lastig en tijdrovend om die openingen weer dicht te leggen. Daarbij kwam nog de vraag wie van de onderaannemers voor de kosten moest opdraaien. Het was dus gemakkelijker om het zo maar te laten. Tot een isoleerder met een groot stuk materiaal voor zich van de trap af komt en de vloeropening even niet kan zien. Gelukkig kan hij het nog navertellen. Direct daarna kwamen alle onderaannemers gezamenlijk in actie om alle openingen weer af te dekken met het bestaande plaatmateriaal. Dat duurde maar een half uur. Als het kalf verdronken is...

Veel werknemers werken vaak op stellingen, steigers of bordessen. Dat dit veel risico's met zich meebrengt, bewijzen de statistieken. Ongeveer de helft van alle dodelijke ongevallen op bouw- en constructiewerken is het gevolg van het vallen van hoogte. De grote boosdoeners zijn daarbij vaak openingen in vloeren of bordessen. Het is daarom van levensbelang dat u de volgende veiligheidsmaatregelen neemt, wanneer u op een stelling of steiger werkt:

- Openingen in vloeren en bordessen dienen altijd duidelijk te worden gemarkeerd en afgezet, ook als het slechts om een tijdelijke opening gaat. Waarschuwend afbakening bestaat uit rood-wit gestreept lint. Deze markering is opvallend genoeg om collega's en voorbijgangers te attenderen op de gevaarlijke situatie, maar beschermt niet tegen vallen.
- Veiliger is beschermende afbakening. Deze bestaat bijvoorbeeld uit een houten of stalen leuning, uit staaldraad of uit houten palen verbonden door kettingen.
- Zorgt u er altijd voor dat openingen (tijdelijk) worden afgedekt zodra u de steiger verlaat, ook al is dat maar om even te pauzeren.
- Op openingen die tijdens de werkzaamheden regelmatig open en dicht gaan, kan het beste een houten of metalen deksel worden aangebracht. Wees echter alert op verschuiven. Om te voorkomen dat het deksel onbedoeld van het gat geschoven wordt, kunt u het beste een nok of opstaande rand rond de opening aanbrengen. Denk hierbij natuurlijk wel aan de markering, want ook struikelen op grote hoogte kan tot ernstige ongevallen leiden.
- Let erop dat u geen plastic zeil, zakken of dekkleden over openingen laat liggen. Op deze manier is het gat immers niet te zien en kunnen gemakkelijk ongevallen optreden doordat u of een collega er nietsvermoedend op gaat staan.
- Houd er rekening mee dat een gat in het bordes of steigerdeel als gevolg van slechte verlichting nog gevaarlijker is dan normaal. Slecht licht kan schaduwwerking veroorzaken, waardoor de afstand en grootte van de opening kunnen worden vertekend en de kans op misstappen groot is. Breng dus altijd voldoende verlichting aan. Wie op hoogte werkt doet er goed aan om, voordat hij of zij de werkplek verlaat, de steigervloer of het bordes op openingen te controleren. Wanneer u deze controle tot de dagelijkse routine maakt, beschermt u niet alleen uzelf maar ook uw collega's.

2.25. Toolbox Onveilige situaties

Algemeen

Een ongeluk is een ongewenste gebeurtenis waarbij persoonlijk letsel en/of materiële schade ontstaat. Aan gezien het ongewenst is moeten we het zien te voorkomen. Een ongeluk is bijna altijd het gevolg van een onveilige manier van werken en/of een onveilige situatie. Dit leidt minimaal tot een onderbreking van de werkzaamheden. We moeten altijd alert zijn op omstandigheden die dit soort onderbrekingen kunnen veroorzaken en afdoende maatregelen treffen.

Aandachtspunten

- Een rommelige werkomgeving (materiaal, afval, gereedschap, dingen die niet nodig zijn). De hoeveelheid rommel groeit (een koffiebekertje op de grond wordt al gauw een vuilnisbelt!).
- Onoverzichtelijke en onstabiele opslag van materialen.
- Onbeveiligde of defecte apparatuur.
- Onjuist of defect gereedschap (gereedschap dat aan vervanging toe is).
- Slordig transport niet materialen.
- Niet gebruiken van PBM's (helm, gehoorbescherming, bril, handschoenen, e.d.).
- Nieuwe en onervaren medewerkers, nieuwe situaties. Wanneer je vragen of twijfels hebt over wat je moet doen, vraag dan om hulp! Wanneer een nieuwe medewerker met je meeloopt controleer dan of hij/zij begrijpt wat er moet gebeuren en hoe het uitgevoerd moet worden.
- Weersomstandigheden. Daar kunnen we natuurlijk zelf niet veel aan veranderen maar we kunnen er wel rekening mee houden. Wanneer gevaarlijke situaties kunnen ontstaan, bijvoorbeeld bij onweer, harde wind, gladheid of hevige regenval, moeten we ons daarop instellen, de nodige voorzorgsmaatregelen nemen of de werkzaamheden uitstellen.
- Ontbrekende afscherming, open gaten, etc. Meestal zijn er in eerste instantie wel maatregelen getroffen maar verwateren in de loop van de tijd. Haal geen afschermingen weg om een kortere weg te krijgen (dat kan dan wel de laatste keer zijn). Of het gaat mis voor degene die na je komt, omdat hij/zij rekent op een veiligheidsvoorziening die er dan niet is.

Wat kunnen we daar aan doen? In de eerste plaats kun je als het mogelijk is direct elke onveilige situatie die je tegenkomt verbeteren.

Wat je niet kunt verhelpen geef je onmiddellijk door aan de leiding. Vooruit denken voorkomt veel moeilijkheden. Vraag jezelf af wat jou, of iemand anders, kan overkomen en wijs anderen op het gevaar als ze zich er niet bewust van zijn.

2.26. Toolbox Brand- en explosiegevaar

In een elektrotechnisch bedrijf was een werknemer bezig een metaalplaat met een snijbrander te bewerken. Daarbij kwam een gloeiende metaaldruppel op de toevoerslang van de gasbrander terecht en de slang raakte in brand. In een eerste reflex ontkoppelde de metaalbewerker de slang, om op deze manier erger te voorkomen. Maar het tegendeel gebeurde. In de toevoerslang was een restje gas achtergebleven, dat tijdens het ontkoppelen met het vuur in aanraking kwam en explodeerde. De werknemer bleef achter met een flinke brandwond in het gezicht.

De explosie en de verwonding hadden voorkomen kunnen worden als de werknemer de toevoerslang dicht bij de bron en verder van de brandhaard zou hebben ontkoppeld. Eigenlijk wist hij dat ook wel, want hij had het diploma Basisveiligheid op zak en was op de hoogte van de veiligheidsregels, maar in een ogenblik van paniek handelde hij verkeerd.

Uit dit ongeval blijkt hoe belangrijk het is om ook echt te handelen zoals u geleerd hebt. Kalm blijven en niet overhaast reageren is daarbij regel één.

Als u met vuur en gas werkt, kan een enkel moment van ondoordacht handelen funest zijn. De metaalbewerker uit dit voorbeeld kwam er met zijn brandwond al met al nog goed vanaf.

Welke werkzaamheden u als werknemer ook verricht, u dient altijd alert te zijn op het gevaar van brand en explosie. Het verraderlijke is dat we de licht ontvlambare stoffen en dampen die zich in de lucht kunnen bevinden, gewoonlijk niet voelen of ruiken en we het gevaar dus niet kunnen zien aankomen. Juist daarom is zorgvuldigheid van het grootste belang wanneer u gaat lassen, snijbranden of andere werkzaamheden verricht met of in de buurt van gloeiende materialen en open vuur.

Bij het werken met ontvlambare stoffen dient u zich aan de volgende regels te houden.

- Flessen of containers met brandbare gassen of zuurstof mogen alleen opgeslagen worden op de plaatsen die uw werkgever daarvoor aangewezen heeft. Zorg er voor dat zij soort bij soort worden opgeslagen en dat de etiketten goed te zien zijn. Laat lege flessen of containers nooit achter op de plek waar u werkt, maar retourneer ze altijd naar de opslagplaats.
- Wanneer u met ontvlambare stoffen werkt, dient u uit de buurt te blijven van vuur- en ontstekingsbronnen. Ook sigaretten horen hiertoe. Andere ontstekingsbronnen zijn bijvoorbeeld hete leidingen, een elektromotor of de verbrandingsmotor van een heftruck.
- Hoe onschuldig ze ook lijken, ook radio's en koffiezetapparaten kunnen vonken afscheiden die explosies tot gevolg hebben. Schakel dergelijke apparaten dan ook uit wanneer u werkt met ontvlambare stoffen, tenzij uw werkgever vonkvrije communicatieapparatuur ter beschikking heeft gesteld die voldoet aan een speciale anti-explosiecode. Vraag vooraf altijd aan uw voorman of afdelingshoofd of dit het geval is.
- Voorkom lekkage van licht ontvlambare stoffen en houd het verdampend oppervlak zo klein mogelijk. Zorg ervoor dat de stof niet onnodig aan de buitenlucht blootgesteld wordt en houd verpakkingen met ontvlambare stoffen zoveel mogelijk gesloten, want de combinatie met zuurstof vergroot de kans op explosie. Dek de stof altijd af als u de werkplek verlaat, ook al is dat maar voor een paar minuten.
- Bij werkzaamheden met zuurstof dient u extra voorzichtig te zijn. Wanneer het zuurstofgehalte in de omgevingslucht hoger wordt, kan gemakkelijk ontbranding plaatsvinden.

Wanneer u met brandbare stoffen werkt, dienen deze veiligheidsmaatregelen tot uw dagelijkse routine te horen. Want de combinatie van een klein vonkje met een minimale hoeveelheid licht ontvlambare stof kan al fataal zijn.

2.27. Toolbox Hijskranen

Ook als u alle instructies in acht hebt genomen, kan bij hijswerkzaamheden een ongeval nog in een klein hoekje zitten. Daarom is het zo belangrijk dat u altijd uw persoonlijke beschermingsmiddelen draagt.

Een gasfitter/lasser was op de eerste verdieping van een werkplaats aan het wachten op pijpen om te bewerken. Toen twee collega's een paar ongeslepen pijpen in zijn buurt neerlegden, besloot hij zelf naar zijn werkplek te verrollen, want de kraan die normaal de pijpen verplaatste was al weg. Tijdens het verrollen verloor hij echter de controle over de pijpen. De voorste pijp viel van de rand van de verdieping waarop hij zich bevond en kwam bovenop het hoofd van een collega terecht die op de begane grond aan het werk was. De collega liep door de klap een hersenschudding op.

De gasfitter/lasser had nooit de pijpen zelf mogen verplaatsen. Als hij de moeite genomen had te wachten tot de bestuurder van de kraan klaar was om naar zijn werkplek terug te rijden en de pijpen te verplaatsen, was zijn collega niet gewond geraakt. Geduld en het juiste werkmaterieel kunnen veel schade voorkomen.

Een bijzondere vorm van takelen is het werken met hijskranen. Net als bouwliften mogen hijskranen niet zomaar door iedereen worden bediend. Dat is alleen toegestaan voor machinisten die in het bezit zijn van een vergunning.

Een machinist werkt echter nooit alleen. Hij wordt geassisteerd door collega's die vanaf de werkvloer overzicht houden over de correcte verplaatsing van de lading.

Om gevaarlijke misverstanden uit te sluiten mag slechts één man of vrouw de aanwijzingen geven.

Verder zijn de volgende aandachtspunten van groot belang als u met een hijskraan werkt.

- Regel één is ook hier: nooit aan de slag gaan met ondeugdelijk materiaal. De bedieningspanelen en de motor van de hijskraan mogen niet haperen, maar ook andere onderdelen dienen in goede staat te zijn. Hijsbanden mogen niet rafelen of ingesneden zijn. Controleer strippen, haken en kettingen op verbuigingen en andere beschadigingen. Zodra u enig defect constateert, moet u dit direct aan uw werkgever melden.
- Zorg voor een goede afzetting. Het hele hijsgebied - dat is de draaicirkel van de kraan - dient duidelijk gemarkeerd te worden met lint of hekken. Tijdens de hijswerkzaamheden mag niemand zich binnen de afzetting begeven. Nietsvermoedende collega's kunnen immers onaangenaam verrast en pijnlijk geraakt worden wanneer de hijslast van grote hoogte wordt neergelaten. Waarschuw uw collega's dus altijd voordat u met hijsen begint.
- Houd ook zelf voldoende afstand wanneer u uw collega op de kraan vanaf de werkvloer assisteert. Gaat u dus nooit onder de hijslast staan.
- Wanneer u lange materialen hijst, dient u gebruik te maken van een of meer geleidingslijnen. Hiermee voorkomt u dat de materialen gaan zwaaien en onbestuurbaar worden.
- Verwijder alle verpakkingsmaterialen zoals plastics van de lading. Hiermee verkleint u de kans dat de hijslast gaat glijden.
- Stropen, kettingen en sluitingen moeten vrij in de hijshaak kunnen bewegen. Zorg dus voor een ruime haak waarin ze niet beklemd raken.
- Ondeugdelijke sluitingen kunnen fatale gevolgen hebben als de hijslast zich eenmaal in de lucht bevindt. Zorg er dus voor dat de bouten in de sluitingen helemaal zijn aangedraaid en de moeren van de sluitingen met een splijtpen zijn geborgd. Ga beheerst te werk als u de lading bevestigt. Het gebeurt nog veel te vaak dat werknemers hun vingers beknellen bij het straktrekken van hijsbanden of stropen.

En ten slotte: vergeet niet om tot en met het einde van uw werkzaamheden aandachtig te werk te gaan. Let er dus op dat de hijskraan niet alleen wordt uitgeschakeld zodra u de klus hebt geklaard, maar ook dat de cabine zorgvuldig wordt afgesloten.

Onbevoegde passagiers op de kraan kunnen grote schade aanrichten.

2.28. Toolbox Hijs- en takelmaterialen

Hijsen, tillen en takelen zijn geen klussen die nonchalant kunnen worden afgehandeld. Helaas zijn niet alle werknemers zich daarvan bewust, zoals blijkt uit het volgende voorbeeld.

Een groepje werknemers in dienst van een tankbouwbedrijf was bezig met het takelen van een rol ijzer. Omdat de werknemers zo snel geen ketting hadden kunnen vinden, hadden zij de last aan een stuk touw bevestigd. De rol ijzer bleek echter veel te zwaar voor het touw, zodat het knapte. Gelukkig bevond de rol zich nog niet op grote hoogte toen zij naar beneden viel, en stonden de werknemers op veilige afstand. Het had echter weinig gescheeld of zij waren er niet ongeschonden vanaf gekomen.

Dit bijna-ongeval maakt duidelijk hoe groot de risico's zijn als bij het hijsen en takelen niet alle veiligheidsvoorschriften worden opgevolgd. Het kan slechter aflopen dan in dit voorbeeld, en als dat gebeurt, zijn de gevolgen vaak zeer ernstig.

Fiberkabels, balkklemmen, stropen, katrollen en hijsbanden - wie gaat hijsen of takelen heeft de keuze uit diverse materialen om de last mee omhoog of omlaag te transporteren. Met welke materialen u ook aan de slag gaat, altijd dient u goed in de gaten te houden dat ieder onderdeel van de hijs- of takelconstructie zijn eigen gebruiksaanwijzing heeft.

Kettingtakels

- Iedere kettingtakel heeft een maximaal draagvermogen. Zorg u ervoor dat u dit draagvermogen niet overschrijdt.
- Voor een veilig gebruik dient de takel zodanig te zijn opgehangen dat hij ongehinderd in alle richtingen kan worden bewogen. Het takelhuis dient helemaal vrij te hangen.
- Wind de lastketting niet om de te tillen last heen. Uitbuigen en vervormen van haken en kettingschalen zijn hiervan het gevolg. Gebruik daarom altijd een staalstrop of hijsband.
- Laat geen onbeveiligde en onbeheerde last in de kettingtakel achter.

Kabels of kettingen

- Een kabel is pas veilig in gebruik als hij niet gerafeld is en er zich geen slagen of knikken in bevinden.
- Zorg ervoor dat de kabel of ketting vrij in de hijschaak kan bewegen. Op deze manier voorkomt u dat deze tijdens het hijsen beklemd raakt.

Haken

- Bevestig nooit meer dan één oog aan een haak. Als u een last hijst die met twee of meer ogen bevestigd moet worden, gebruik dan een harpsluiting.
- Bevestig de last altijd in het midden van de haak en nooit dicht bij de punt. Daarmee voorkomt u dat de last uit evenwicht raakt en gaat slingeren. Bovendien buigt de haak op deze manier niet uit.

Sluitingen

- Sluitingen dienen, net als kabels, vrij in de hijschaak bewogen te kunnen worden.
- Draai bouten in sluitingen helemaal aan en zorg ervoor dat moeren van sluitingen geborgd worden met een splitpen. Zo vermijdt u dat de sluiting losschiet.

Ten slotte geldt voor alle materialen waarvan u bij hijs- en takelwerkzaamheden gebruik maakt: verzeker u ervan dat zij, stuk voor stuk, in goede staat verkeren. Controleer dan ook altijd of zij voldoen aan de specificaties die erop staan vermeld, voordat u ermee aan het werk gaat.

Versleten of defecte onderdelen dienen onmiddellijk te worden vervangen. Want één zwakke schakel kan takelen of hijsen tot een levensgevaarlijke onderneming maken.

2.29. Toolbox Verkeersregels op het bedrijfsterrein

Op het hele terrein is aangegeven waar de looproutes zijn. Dat is ook wel nodig in verband met de aan- en afvoer van materiaal met veel vrachtwagens en het interne transport met vorkheftrucks. Bij het oversteken van looproute naar looproute over de rijbanen moet dan ook altijd goed gekeken worden naar naderende voertuigen. Op deze fabriek zijn vrijwel geen aanrijdingen van personen die op de looproutes lopen, ook niet bij het oversteken. Toch heeft er een aantal aanrijdingen plaatsgehad, waarvan één met ernstig letsel. Uit onderzoek komt naar voren dat de meeste aanrijdingen plaatsvinden op plekken waar uit gemakzucht de looproute wordt afgesneden en de medewerkers op de voor hen verboden rijbanen lopen. Maatregelen: herinstructie van de medewerkers, looproute beter markeren, gevaaraanduidingen bij de rijbanen, instructie aan binnenkomende chauffeurs. Denken dat je het goed voor elkaar hebt, betekent niet dat het altijd zo is. Wil dus leren van je incidenten en ongevallen en daarna de juiste maatregelen treffen.

Als bestuurder van een bedrijfswagen of voetganger op het bedrijfsterrein, heeft u niet genoeg aan de verkeersregels die in het gewone verkeer gelden. U krijgt dan namelijk te maken met een aantal aanvullingen en uitzonderingen, die wij hieronder voor u op een rijtje zetten.

Alleen als u de vereiste vergunning heeft, mag u met een vrachtwagen of ander gemotoriseerd voertuig het terrein op. Voor motorvoertuigen gelden de volgende regels:

- Wanneer u per auto of vrachtwagen materialen vervoert, mag het maximum draagvermogen nooit overschreden worden. Ook de lengte van lading die uitsteekt, is aan een maximum gebonden.
- Alle inzittenden moeten een zitplaats hebben. Het is niet toegestaan om in de laadruimte van een voertuig boven op materialen mee te rijden.
- Als u achteruit wilt rijden, maak dit dan duidelijk aan uw collega's door enkele keren te toeteren. Als de doorgang geblokkeerd is, wacht dan rustig af totdat u kunt doorrijden.
- Zet de auto of vrachtwagen op de handrem als u heeft geparkeerd en haal, voordat u uitstapt, de sleutel uit het contactslot.

Bij sommige (petro-)chemische bedrijven is het toegestaan dat werknemers met fietsen over het bedrijfsterrein rijden. Let als fietser op deze voorschriften:

- Fietsen moeten in goede staat zijn en aan alle wettelijke voorschriften voldoen. Dat wil onder andere zeggen: fietsen moeten voorzien zijn van bagagedrager en goede verlichting. Gebruik die verlichting altijd zodra dat nodig is, dus ook als het schemert.
- Vervoer alleen passagiers op de fiets als dat door de bedrijfsleiding nadrukkelijk is toegestaan.
- Tassen en andere goederen mogen niet aan het stuur gehangen worden. Vervoer uw bagage dus altijd onder de snelbinders of in bagagemanden of fietstassen.

Voor voetgangers, ten slotte, gelden de volgende regels:

- Maak altijd gebruik van het trottoir als u over het bedrijfsterrein loopt. Is dat er niet, loop dan links van de weg, zodat u auto's en vrachtwagen ziet aankomen.
- Laat voertuigen altijd eerst passeren en houd afstand. Probeer nooit snel voor een werkauto of vrachtauto langs te glippen bij het oversteken! Hiermee brengt u niet alleen uzelf, maar ook de bestuurder in gevaar.

Verzeker uzelf ervan dat u, als u de eerste keer als voetganger of bestuurder het bedrijfsterrein opgaat, weet welke specifieke verkeersregels bij uw bedrijf gelden: wat is de maximumsnelheid voor voertuigen (meestal ligt die veel lager dan in het gewone verkeer!) en is het bijvoorbeeld verplicht om een veiligheidshelm te dragen? Let op signaleringstekens en waarschuwingsborden en houd u altijd aan de vermelde voorschriften!

2.30. Toolbox Veilig laden en lossen

Zelfs als u voorzichtig werkt, kan het toch voorkomen dat er bij het laden of lossen per ongeluk iets mis gaat. Zoals in het volgende geval:

Een werknemer is bezig metalen roosters te verzamelen op een pick-uptruck. Eén van de roosters glijdt plotseling weg en de werknemer probeert het met een snelle beweging op te vangen. Tevergeefs. Het rooster glijdt uit zijn handen en omdat de randen vlijmscherp zijn, loopt de werknemer een diepe snijwond op.

Ook al is een ongelukje nooit helemaal te voorkomen, de gevolgen zouden in dit geval veel minder ernstig zijn geweest als de werknemer veiligheidshandschoenen had gedragen. Breng uzelf niet onnodig in gevaar door bij het laden of lossen uw pbm's achterwege te laten!

Bij het magazijn, de expeditieruimte of op andere plaatsen in het bedrijf waar u werkt, worden regelmatig goederen in- of uitgeladen. Dit laden en lossen vereist speciale voorzorgsmaatregelen. Allereerst dient u op de juiste manier om te gaan met de vrachtwagens en vork- of reachtrucks, voordat u gaat laden of lossen:

- Controleer de vervoermiddelen altijd vooraf op technische mankementen. Stap nooit in een truck waarvan u defecten heeft geconstateerd!
- Ga regelmatig na of de vloeistof niveaus van de truck nog wel in orde zijn. Dit geldt voor olie, koelwater en accuwater. Staat de vloeistofspiegel te laag, laat deze dan aanvullen voordat u met de truck aan het werk gaat.
- Verwissel nooit zelf gastanks, als u niet op de hoogte bent van de juiste werkwijze en de veiligheidsprocedures. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor het opladen van accu's en het verhelpen van technische mankementen. Roep in geval van twijfel altijd de assistentie van uw werkgever of een bevoegde collega in.

Vervolgens gelden enkele belangrijke voorschriften voor het laden en lossen zelf:

- Zorg ervoor dat de truck nooit zwaarder belast wordt dan het maximaal toegestane gewicht. Verder moet u ervoor zorgen dat de lading stevig wordt bevestigd. Let erop dat daarbij het zicht vanuit de cabine niet wordt belemmerd.
- Voordat u de vrachtwagen, vork- of reachtruck parkeert, moet u er zeker van zijn dat er genoeg ruimte is om de vracht te kunnen laden of lossen. Het zicht rondom de truck moet ruim voldoende zijn. Dit houdt ook in dat collega's het voertuig kunnen zien als het geparkeerd staat en niet verrast worden wanneer u wegrijdt.
- Veel vrachtwagens zijn voorzien van een werklift, waarmee de vracht op de juiste hoogte kan worden uitgeladen. Is een lift aanwezig, gebruik deze dan in plaats van zelf te tillen! Zo voorkomt u onnodige belasting van uw lichaam.
- Bij het neerlaten van de vrachtlift of van de vork van de vorkheftruck, moet u er goed op letten dat er geen overbodige materialen op de vloer aanwezig zijn die beklemd kunnen raken. Bevindt de hefvoork zich in een hoge stand, zorg er dan voor dat er niemand onderdoor loopt.
- Gebruik waar mogelijk steekwagens of ander rollend materieel om goederen na het uitlaten mee te vervoeren. Is dit niet mogelijk en moet u handmatig tillen, ga dan met rustige bewegingen te werk. Til niet boven uw macht, ook niet om eventjes snel een last te verplaatsen die eigenlijk te zwaar is voor u. Dit kan ernstige schade aan uw rug of andere ledematen veroorzaken. Roep, als dat nodig is, altijd de hulp van een collega in.

2.31. Toolbox Het bedrijfsmagazijn

Vlug even onderdelen uit het net binnengekomen houten krat halen. De monteurs staan al te wachten. De magazijnbeheerder wil de banden van bindijzer met een koevoet los wrikken. Dat lukt ook. Maar door de spanning op de scherpe banden zwaait een eind van de ijzeren band in zijn gezicht en in zijn oog. Bloed en grote paniek. De magazijnbeheerder wordt vlug naar het ziekenhuis vervoerd. Het oog is onherstelbaar beschadigd en wordt verwijderd en de snijwond gehecht. Erg, dat in een enkele seconde iemand een oog moet missen, terwijl dat absoluut te voorkomen was geweest. Het gebruik van een goede kniptang, het innemen van de juiste positie ten opzichte van de wegspringende band en het dragen van een veiligheidsbril. En vooral het minder gehaast en meer beheerst werken zijn de aspecten die we hiervan leren.

Het magazijn is een belangrijk knooppunt van het bedrijf waar u werkt. Er wordt regelmatig in- en uitgelopen voor het ophalen van werkmaterialen en vaak is het magazijn tegelijk de expeditieruimte, waar goederen in trucks en bestelwagens warden geladen of door toeleveranciers worden afgegeven. Het is kortom van groot belang dat er zorgvuldig wordt gewerkt in en rond dit belangrijke ‘verkeersknooppunt’.

Om de opslag, ontvangst en uitgifte van goederen efficiënt en veilig te laten verlopen, is het belangrijk dat u zich aan de volgende instructies houdt:

- Ga het magazijn alleen zelf in als u daarvoor toestemming heeft. Mag u als werknemer uw eigen materialen opruimen, doe dit dan zorgvuldig. Zet, hang of leg ze op de juiste plaats. Laat nooit materialen in gangpaden slingeren en voorkom dat verpakkingen kapot gaan, materialen beklemd raken of snoeren in de knoop komen. Zorg ervoor dat etiketten duidelijk zichtbaar zijn. Zo grijpen uw collega’s een volgende keer niet mis! Haalt u zelf materialen uit het magazijn op, laat dan nooit lege verpakkingen achter, maar gooi deze direct in de afvalcontainer.
- Merkt u bij het opruimen dat verpakkingen geen etiket hebben of de beschrijving van de inhoud onduidelijk is, meld dit dan aan de magazijnbeheerder. Deze zal ervoor zorgen dat de etikettering alsnog in orde wordt gemaakt.
- Wanneer u materialen moet stapelen, doe dit dan soort-bij-soort. Pallets en magazijnkasten mogen niet te zwaar worden belast. Stel uzelf daarom op de hoogte van de maximum toegestane belasting] Zorg ervoor dat u niet te hoog stapelt en dat de stapels stabiel zijn, want omvallen kan gevaarlijke situaties opleveren.

Niet in elk bedrijf is het de bedoeling dat werknemers zelf het magazijn binnengaan. Vaak is dit het werk van de magazijnbeheerder. U maakt het werk van de beheerder een stuk gemakkelijker en veiliger als u zich aan de volgende instructies houdt:

- Levert u vaten, containers en andere verpakkingen bij het magazijn af, geef dan duidelijk aan wat erin zit. Op deze manier kan de magazijnbeheerder de materialen snel op de juiste plaats zetten.
- Zorg dat goederen die u na gebruik terugbrengt, in goede staat zijn. Dat betekent goed schoongemaakt, goed afgesloten en zonder ontbrekende onderdelen. Dit bespaart de beheerder veel onnodig werk!
- Zodra u merkt dat verpakkingen niet meer goed sluiten, loszitten, kapot zijn of lekken, meld dit dan aan de magazijnbeheerder. Hetzelfde geldt voor defecten aan werkmaterialen. De beheerder kan deze defecten dan meteen repareren of de goederen vervangen.

Hoort het magazijnbeheer in uw eigen takenpakket, let dan op de volgende veiligheidsregels:

- Wanneer leveranciers ondeugdelijke goederen bij het magazijn komen afgeven, of goederen waarvan de verpakking kapot is, neem deze dan niet aan. Controleer ook altijd of de juiste goederen zijn afgeleverd en of de verpakkingen ook echt de juiste goederen bevatten. Doe dit zo mogelijk in het bijzijn van de leverancier, zodat fouten direct verholpen kunnen worden.
- Omgekeerd is het natuurlijk belangrijk dat u collega's of collega-bedrijven die goederen komen ophalen, niet wegstuurt met ondeugdelijke materialen. Controleer dus zorgvuldig of materialen en verpakkingen echt in orde zijn voordat u ze uitgeeft!

2.32. Toolbox Eerste hulp

Algemeen

Ga bij aanvang van de werkzaamheden de mogelijkheden van hulpverlening (telefoonnummer, wie zijn de BHV-ers, waar werken ze, hoe herken ik ze, waar zijn de middelen) na. Schakel altijd de hulp van BHV-ers in.

Iemand die een gewonde probeert te helpen terwijl hij daar helemaal geen verstand van heeft kan meer kwaad dan goed doen.

Richtlijnen

- Probeer geen vuiltje uit iemands oog te halen.
- Stop ernstige bloedingen door de ader dicht te drukken (geen knevel).
- Behandel brandwonden door minimaal 15 minuten met water te spoelen (nooit met vette zalf of poeder).
- Een gewonde moet niet worden vervoerd of laten opstaan vanwege mogelijk rugletsel of inwendige bloedingen.
- Blijf rustig, denk aan uw veiligheid en die van anderen.
- Zeg bij de melding duidelijk wie u bent, wat er is gebeurd en waar het is.

Infecties

Het kan erg gevaarlijk zijn om kleine wondjes te negeren omdat ze kunnen ontsteken. Een snijwond, een aan een spijker opengehaalde huid of een schaafwond kunnen ernstige gevolgen hebben.

Wat is een infectie? Zolang de huid niet beschadigd is werkt deze als een beschermende laag. We worden voortdurend belaagd door miljoenen bacteriën, die onschadelijk zijn zolang onze huid ze tegenhoudt. Wanneer we gewond raken, wordt die bescherming doorbroken en komen de bacteriën in de wond.

Daar vermeerderen ze zich snel waardoor er een infectie ontstaat (rood worden, opzwellen). Een infectie kan zich snel verspreiden wanneer deze niet snel en goed behandeld wordt. Infecties zijn niet alleen pijnlijk maar kunnen ook tot amputatie leiden en zelfs dodelijk zijn.

Een wond moet dus nooit worden genegeerd ook al lijkt die niet erg genoeg om naar de eerste hulp te gaan of dit zelf te verzorgen met de eigen EHBO-middelen. Behandel dus ook altijd direct de kleine sneetjes, schaafwonden en schrammen. Indien na verloop van tijd de wond niet geneest en verschijnselen vertoont die duiden op infectie (pijn, zwelling, rood worden) ga dan onmiddellijk naar een arts.

Wat kunnen we daar aan doen? In de eerste plaats kun je als het mogelijk is direct elke onveilige situatie die je tegenkomt verbeteren. Wat je niet kunt verhelpen geef je onmiddellijk door aan de leiding. Vooruit denken voorkomt veel moeilijkheden. Vraag jezelf af wat jou, of iemand anders, kan overkomen en wijs anderen op het gevaar als ze zich er niet bewust van zijn.

2.33. Toolbox Handblussers

Bij laswerkzaamheden dient een brandblusser met het juiste blusmiddel in de directe nabijheid aanwezig te zijn. Een veiligheidsvoorschrift dat elke lasser kent. Maar kennen en ervoor zorgen in de praktijk zijn twee verschillende zaken. Bij laswerkzaamheden op een scheepswerf vatte een stuk isolatiemateriaal in de buurt van de lasplek vlam. Het brandde niet heftig en ook niet snel. Als de lasser een brandblusser ter beschikking gehad zou hebben zou het schip niet totaal uitgebrand zijn. Nu wel, want de lasser had geen blusser stand-by.

Toch fijn dat hij niet zelf de schade hoefde te betalen. Pijnlijk voor hem dat hij daarna jarenlang door zijn collega's Blus-Henkie werd genoemd.

Iedereen die werkzaamheden verricht waaraan open vuur te pas komt, dient een brandblusser binnen handbereik te hebben, Controleer voordat u aan het werk gaat altijd of de handblusser inderdaad op zijn gebruikelijke plek aanwezig is.

Mocht u zelf van werkplek veranderen, vergeet dan niet om de blusser met u mee te nemen.

Zorg dat de brandblusser goed bereikbaar is. Plaats er dus geen andere materialen voor en gebruik hem nooit als kapstok.

Brandblussers zijn er in verschillende soorten en maten. De zogeheten brandklasse van de blusser hangt af van het te blussen object en het soort branden waarvoor hij bedoeld is.

Elke brandblusser, groot of klein, moet voorzien zijn van een loodje of controlekaart waarop te lezen is dat:

- de blusser nog intact is,
- de blusser gekeurd en getest is; let daarbij op dat de keuringsdatum niet ouder mag zijn dan een jaar.

Verder mag de blusser niet uitwendig beschadigd zijn. Controleer regelmatig of de brandblusser nog aan deze eisen voldoet. Als u merkt dat hij beschadigingen heeft opgelopen, dat het loodje ontbreekt of dat de keuringsdatum is verlopen, waarschuw dan altijd uw werkgever. En mocht u de brandblusser nodig hebben gehad, zorg dan dat u deze na gebruik bij uw werkgever inlevert. Zo kan de blusser direct worden vervangen.

De nabijheid van een deugdelijke handbrandblusser is niet genoeg, U moet ook weten hoe u deze moet gebruiken. Zorg dan ook dat u, voordat u aan uw werkzaamheden begin, de gebruiksaanwijzing van de blusser doorgelezen hebt. Anders staat u, met de blusser in de handen, toch nog machteloos tegenover een onverwachte brand.

2.34. Toolbox Branddeken

Een monteur was bezig met laswerkzaamheden aan een lege opslagtank. Hij wist echter niet dat er in de tank kleine hoeveelheden gas waren achtergebleven. Toen deze gasresten met de lasvonken in aanraking kwamen, veroorzaakte ze een steekvlam. De monteur werd hierdoor totaal verrast. Voor dat hij achteruit had kunnen stappen sloeg de steekvlam onder zijn veiligheidshelm en zette zijn haar in brand. Dankzij snel reageren kon een collega het vuur doven met een branddeken in de buurt. Hiermee werden op het nippertje ernstige brandwonden aan het hoofd voorkomen.

Uit dit ongeval blijkt dat het gevaar van verwondingen door explosies en vlaminslag altijd op de loer ligt, ook al draagt u persoonlijke beschermingsmiddelen. Als de monteur in dit geval de opslagtank waaraan hij ging werken van tevoren op gasresten had gecontroleerd, zou hij van de risico's op de hoogte zijn geweest en was dit (bijna-)ongeval niet gebeurd. Ernstig letsel werd gelukkig met een branddeken voorkomen.

De branddeken - ook wel: brandwerend doek of lasdeken - is een onmisbaar veiligheidsmiddel bij las- en branderwerkzaamheden en andere klussen waarbij vonken vrijkomen. De deken is gemaakt van speciaal niet-ontvlambaar isolatiemateriaal. Met de branddeken kunt u brandgevoelige en licht ontvlambare materialen in de werkomgeving afdekken. Doet u dit niet, dan lopen materialen én meer mensen grote risico's. Bijvoorbeeld:

- beschadiging van buizen, vloerdelen, kabels en dergelijke door smelten of verschroeien;
- in brand vliegen van steigerplanken en andere ontvlambare materialen en onderdelen;
- kortsluiting als gevolg van het doorbranden van elektriciteitskabels;
- explosie doordat vonken in aanraking komen met ontvlambare vloeistoffen of gassen;
- lichamelijk letsel; verschroeïing en brandwonden.

Gebruik in de volgende gevallen daarom altijd een branddeken:

- om brandbare of licht ontvlambare materialen op uw werkplek die niet verwijderd kunnen worden, te beschermen;
- om putten en afvoergoten mee af te dekken;
- als u op hoogte werkt: om vloeren van open stellingen, bordessen en roostervloeren te bedekken; hiermee voorkomt u dat gloeiende delen of vonken naar beneden vallen, met alle gevaren van dien.

2.35. Toolbox Behandeling van brandwonden

De monteur brandde zijn hand ernstig aan een stoomleiding. Een van de collega's hielp het slachtoffer door de gewonde hand direct onder stromend water te houden. Na 5 minuten voelde de monteur vrijwel geen pijn meer. Een andere collega raadde aan om 'brandzalf' op de wond te smeren. Zo gezegd zo gedaan. Na verloop van tijd ging de hand gloeien en het leek alsof zich een blaas op de hand vormde. Het slachtoffer werd naar de polikliniek van het dichtstbijzijnde ziekenhuis gebracht. De dienstdoende arts verwijderde met veel moeite de brandzalf, hetgeen voor het slachtoffer bijzonder pijnlijk was. Advies van deze arts: brandwonden langdurig (20-30 minuten) koelen met stromend water dat niet ijskoud is! Geen brandzalf smeren maar direct door een arts laten behandelen!

Brandwonden horen tot de meest voorkomende vormen van letsel in de (petro-)chemische industrie. Begrijpelijk, want er wordt regelmatig met open vuur en gloeiende materialen gewerkt en een verkeerde beweging is zo gemaakt. Hoe kunt u het beste handelen wanneer u of een collega tijdens het werk een brandwond oploopt?

- Zorg er allereerst voor dat de wond onmiddellijk wordt afgekoeld. Het beste kunt u dit doen met koud leidingwater, omdat dit bijna geen ziektekiemen bevat en dus geen infecties veroorzaakt. Wanneer leidingwater niet direct bij de hand is, kunt u bijvoorbeeld ook slootwater gebruiken, want zelfs dat is beter dan niets. Laat het water over de verbrande lichaamsdelen vloeien of dompel deze in het koude water. Voorkom dat het water in een harde straal op de verbrande huid gespoten wordt. Nadat de wond is ontstaan, dient deze minimaal tien minuten gekoeld te worden.
- Houd kleding nat en verwijder deze niet van de wond. Hierdoor zou de kans bestaan dat u de brandblaas opentrekt, wat infecties kan veroorzaken.
- Dek open wonden zo snel mogelijk af. Hiermee voorkomt u dat er vuil in terecht komt, met alle gevolgen van dien.
- Breng geen vette zalven op de brandwond aan. Dit belemmert de genezing.
- Wanneer u de eerste noodmaatregelen hebt genomen, waarschuw dan een arts of laat deze door een collega waarschuwen. Het is belangrijk dat de getroffene niet alleen achterblijft. Laat de verdere behandeling van de brandwond altijd over aan de arts. Wat voor iedere vorm van letsel geldt, geldt ook voor brandwonden: iedere seconde telt, dus handel snel. Maar blijf wel rustig, want paniek kan nog ernstiger gevolgen hebben.

2.36. Toolbox Voorlichting onderaannemers / inleen medewerkers

ALARM

Alarmnummer : 112

Verzamelpaats : Kade PONTON

BHV-ers : Jan Warbout, Marcel Roth

MELDING/REGISTRATIE AANWEZIGHEID

Nog niet geregeld (interne zaak)

Overhandigen van diverse documenten inzake veiligheid:

- Algemene veiligheids- en gedragsregels van toepassing op het werken op de ponton en/of kade
- Voorschriften voor onderaannemers en Leveranciers
- Heet werk permissie
- Sancties bij overtredingen
- Samenvatting voor werkers

KANTOOR
Oostelijke Kanaalweg 20
4424 NC Wemeldinge

AFBOUWLOCATIE
Westelijke Kanaalweg / Ponton
4424 BE Wemeldinge

+31 (0) 113 25 66 96
info@zmsbv.com
www.zmsbv.com

Algemene veiligheids- en gedragsregels

van toepassing op het werken op de ponton in Wemeldinge en de nabijgelegen kade.